

Kandahar. Kabul
Vol.14, No.9, Qaws 1352
(November 1973)

د ۱۲۵۲ لمریز کال

د لیندۍ میاشت

نهمه گڼه

پرله پسې ۱۶۴۹

د نهمېس کال ۱۴۴۹

December

اطلاعات افغانی

میاشتی خبرونه

د اوسني پېړۍ په اواخرو کې افغانی فاتحين په ډير برم د اباسين پر غاړه د لوی
احمد شاه بابا تر قیادت لاندې لیدل کېږي

ک
ش

د دولت رئیس د خان عبدالصمد خان

شهادت ستره ضایعه و بلل

د دولت رئیس اوسیدون عظم	او په دی ورځ یار د لوی چی دده	پشتونستان ایا نو د چهار خلکو د
چاغلې محمد داود د د خان	دویا د ده د وند د ده د مبارزه	مرکز او شاه وخوا په ددو کسانو او
عبدالصمد خان اعلی دناهای	او قهرمانانه مرگه په د پختونو او	دغه مرحوم علاقه مند او گډون
شهادت د غبر په اوږدو سره	پلوه د اژادی غوښتلو په خاطر	کړی و.
لوی المعاده متاثره سوار د یوه	د پختونو او پلوه د یوه تل د الهام	د خان عبدالصمد خان اعلی د
په مقام په ترڅ کی یی دغه مرحوم	منځ پر مړی.	په احترام د اېنډی د میاشتې په ۱۳۹۶
پاته کسانو ته خپله وورده غواښتی	د یو بل خبر له مخی چاغلې	د افغانستان د جمهوري دولت
هر گنده کړه او د خان صاحب	محمد داود د لېنډی د میاشتې	ملی پور غوره درسی د اورو پر سر
می پته یی ستره ضایعه و بلل.	په ۱۳۳۵ لېږتی په سپار د مرحوم خان	په غوره نډه.
خان عبدالصمد خان اعلی د	عبدالصمد خان اعلی دناهای	محمد ارنکه دودیز او د مالی
د پلوه د پختونو او د حزب	په مراسمو کی چر د سرحد اورد	مجلس دغه غونډه چی د لېنډی
رئیس د لېنډی د میاشتې په ۱۳۹۶	د لېږتی چاغلې اچمل خټک او د خان	د میاشتې په ۱۳۹۶ لیکه د دولت د رئیس
په خپل د غرب په غوښه کی د ده	محمد اېوب خان اعلی د غوا	اوسیدون عظم چاغلې د محمد داود
په د چارو کی په اترو چی د اعلی د	د قهر پور په مسجد جامع کی اخیستل	او د ریاست جوړه شوی ده د ده
کسانو له خوا د غور د غول شوی و	کومه پرځه و اخیستل او دغه مرحوم	نامتو شخصیت دناهای شهادت
شهادت سو	روح ته یی دعا و کړل.	له کبله چر یو صری د پختونستان
د افغانستان حکومت او خلکو	دغه رنګه د سادات عظمی	د اژادی په لار کی په مبارزه او
دغه مبارز اجداد او مشهوره	مرستیال د اکثر محمد حسن خرقه	کی دوی د قهر چی پاته شول.
اژادی غوښتلو ته د شهادت	د کابینې غړی و چاغلې محمد نصیم	د دغه مرحوم د اتمه د افغانستان
له کبله چی د پختونو او پلوه	د جمهوري اورو د ژبه ورو	په گوت گوت کی و اخیستل سو چی
خلکو د دغا او له خوا پیښه	د سید ازانو د اورو د تپی ملکی	په حق کی د ایا او مطر مامور شو
سوخته د خپله غواښتی د هودل	مأمور سو په کابل کی اوسیدونکو	پختونستانیا نو او د پاتو خلکو
		گډون کړی و.

18 APR 2005

د مجاهدینو افتخار د کواکبه په یو دود روح ودرېږي .
د اعلى افتخار د جمهوریت په ملي سرود کې چې د لومړي
په لیاړه د اردو د نوي صاحب منصبانو د شهادتنامو

دویشاویہ غرضیہ جو میں پوسٹقون کی زحوم دملی قابد
جہا غای مسعدا و دة ریف داود لوہہ خرغ کی دسویں
پوسٹقون دیا نو کایو لغوا و زقول سو او ددا چو

افغانستان په دې پوځیانو کې بحث سو. له دغې لوبې
د ورسره مره خپه د وچ پوځ افغانستان پروگرام وځای
سره د پوځ په دوسره برخه کې د سپړي.

دغه علي سرود د هېواد د اتمو ليکوال چاغلي
پېنوا دي چې کمېونلي داسېاد پرېنځا او چاغلي
خالد له خوا سوي دي او د زکښتو د هېري لي استا
سليم رستم او ښکيا لي پرغاړه لري.

۱- علی سرود و داس سر هادو الفاظ او که ما تو
عده از کتب سوری چیده عطفه که الفاظ و لغت
او فرود له و دایه بکازی او و الفاظت و جمهوریات و
ماری و حدت و تر هادوله عطفه چیده و دی چو دیوه
با عطفه مترقی الفاظستان زیری و کوی

[illegible]

دملی سرود بیتونه پەدی پۆل دی:

عروج در آسمان وی

مردم جهان و دان وی

هوچەر زولك ۋەدى جەيان بوي

هو چو پاڻه يو افغان د

تہذیب و ادب و فنون و صنعت و تجارت و

تاریخ و ادبیات

فيل دي دي ۴۴۴-۴۴۴-۴۴۴

تل دی وی ملی وحدت

تل دی وی | لگان ملت جھوڑ پت

نیل دی ریور اقلان ملت چھوڑت

ماي وحدن مايلي وحدن

مسئول مدیر: کریم (طالب)

اداره: د شهیدانو واپ

۱۳۵۲ کا ل دلی خدی مہاشت

جمہوری ملی سرود

دوید و لوی و ملاقات او در مشک معیار و دلی قو لوی
و مترا و اب نه غیب که اولی های کبری . او دوی و لوی
مترا و اب نه به هر اندازه انکشاف کوی و
ملا انداز و دلی و بر سبب به ادقا کبر مستقیماً
اندر کوی او و دقه انکشاف انچه و نور و اجتهاد
بدید و نه هم سرایت کوی .

[illegible]

منراود بیات چیره مرده او در ده و خلیفه به غایه لری
چی و او خلیفه مرده مل و حدیث تدویر او دعوت تأمینول
دی هر مرده لری و حدیث تدویر او دعوت تأمینول

کو لو اوسا تلو کہیں پر غا واخار .

دادی و انقلاب بہ دی روہانہ دورہ کی ہنراو
ادبیات اور پل مرقی کامیخ بہ دہادی واخندی او

د دولت در رئیس په پیغام د بشر د حقوقو د اعلامیې

پنځو شتمنه کالیزه ولما نخل سوه

د بشر د اعلامیې پنځو شتمنه کالیزه دولت در رئیس اوسه د اعظم شاهي د مسدود په پیغام د هیوادونو او خپرونو په ذهن کې د هیواد په فرهنگي موسسو کې ولما نخل سوه. په دغه دولت کې په دغه مکتبه د لېنډی په ۱۹۹۶ کالیزه د کابل په پوهنتون کې جوړه سوه د عدلیې وزیر او د ملګرو ملتو د ستاوند دولت در رئیس د کنړ عبدالحمید د دغی جهان وردغی په متا سیت د دولت در رئیس پیغام ولوست او وروسته هېواد د اعلامیې در لېنډی په باب ویناوي وکړې. دغه پیغام دین په لاندې ډول دی:

د دولت در رئیس پیغام

د بشر د حقوقو په انکشاف د بشری کرامت د ساتنې او پالنې په دین الملای سولې او امنیت ته تامین کې همده تالېر ولری. افغانستان د بشر د حقوقو د انکشاف داسې کلنی دورېه پروګرام څه په پوره ملاتړ سره لپاره چې د اساسي اهداف په تامین کې د انکشاف داسې کلن دورې دورې سره مطابق لاس همکارۍ وکړې او په دغه برخه کې به فعاله برخه واخلي. هېله ارم دغه کلنی چې لراوسه پورې د خپل سر اوخت د حق د ټاکلو څه د مېرومې پالې دی په دالونکې لوی وخت کې د خپل دغه اساسي حق څه په استفاده سره پریالې س. هېله ارم دغه حکومتونه چې د لودی تمېنې پالېسې مخ په ودانې پیاوې خپلې وظیفې دی د بشر د حقوقو د اعلامیې مطابق درک کې او د معرو موخه لکود اساسي حقوق په غصبیدو کې دی اصرار نه کوي.

د بشر د لرونو په تڼوین او دغه د کمېسیون په چارو کې یې فعاله برخه اخلي ده. د ملګرو ملتو د سر اوخت د حق د ټاکلو د پرنسېپ په تڼوین کې او وروسته د دغه اصل د پېژندګلارې د مربوطو فعالیو په برخه کې د بشر د اساسي حقوقو په لړ کې د یوه اساسي حق په حیث د افغانستان نقش ډېر مؤثر او د تقدیر وړ ګرځېدلی دی. د بشر د حق د تڼوین کې یې او اقلیتو او ملاتړ پېشنهاد په اساس چې افغانستان دغه فری دی د ملګرو ملتو د عومي دولت د بشر د حقوقو د انکشاف لړ کله وروده تصویب کې او د ټاکل سولې د دغه لړ کله وروده د بشر د حقوقو د اعلامیې د تصویب د ۲۵ کالیزې په لمانځلو سره شروع س. هېله ارم د دغه لړ کلنی دورې د پروګرام مرقعه تطبیق دینې د دولت هیواد په برخه

غوښتې چې د ملګرو ملتو د عومي د بشر د حقوقو د اعلامیې د تصویب پنځه وېشتمه کالیزه په افغانستان کې افتتاح کوي. د بشر د حقوقو او د بشر د اعلامیې د تصویب په ساحه کې چې د دغه حقوقو د اساساتو د لرونکې دی د ملګرو ملتو فعال لټونه ته دی محدود سولې. بلکه د دغه حقوقو په تڼوین سره چې د بشر د حقوقو د دور لرونکې دغه اختیاري پروتوکول چر په ۱۹۹۶ کال کې د ملګرو ملتو د عومي دولت د خوا تصویب شو د ۲۱ پېدا کې. د بشر د حقوقو د کمېسیون تاسیس د بشر په حقوق پورې د مربوطو اختصاصي مسألو او فعالیو د غوښتنې مطالبه د پاده په دغه برخه کې د پان برهنگونه مېسره کړې دی. افغانستان د ملګرو ملتو د بشر د حقوقو په لمانځلو او چارو کې د پاته علاقه چکاره کې ده او

د پښتونستان ملي زعيم خان عبدالصمد خان په شهادت ور سیدی

مېړونه مری غولومو ته
نه مری او د نارېغ غېږ ته
سپارل کېږی، د بهای شخصیتو
په تېره بیا ملي او سیاسي شخصیتو
ژوندل دیوی تر اړیدي او
خوا غوښی وړاسی په غېږ تمېلېږی
داسی اشخاصو ته وړند د جان په
اسپت هېڅ ارزښت نه لری، بلکه
غږی خپل ژوند د اجتماع په
خدمت کی وقف کړی وی او د
ټولنی تر لاسی، دفاع او سمادتی
سفر مداف گړو لاری وی.

خان عبدالصمد خان هم یو
غږو سترو شخصیتو او شخصیتو
د قام د خپلواکی په لار کېږی
داسی سرشار د مبارزه وکی، غو
په دی لار کی یی سر ورکې او
هېڅ ډول بېلاوېچر دغه مبارزه
نه کړه، هڅیده، د انگرېزی
استعمار دغه لسیولس بېبا تر
پاکستان استعمار پوری هېڅ
قدرت دغه شخصیت د مبارزې
غږونه سو گړو پدلای، هکله یی
اود بلو غی گانیدی او د خان ته
وگډی.

خو له بده سره هراکته چې د
ملي مبارزې ته پاره تل د اړتیا
نو توان لاخوا شومی دسیسې
طرح کېږی نو خان صاحب هم د
پوی دغی ساوړه اړتیا غواستی

دسیسې په واسطه د پښتو په پور لاسه
تېږه د نا معلومو کسانو له خوا د لاسی پم
په غوږو لور سره د غرب په کورنه کی
شپېد سو.
د افغان حکومت او خلکو د دغه
استقلال او د غوږو لور کی د هر د شهادت
له امله د ورته خوا غوښی هر کتفه کړی
اود دغه مرحوم د پښتني د پښتو او
بلو غوږو د پښتو او پوره غوږه دسیسه بللی
د . . .

د اړتیا غواستی په دې فکر کېږی
د دې چر د دغی شخصیتو لکه محمد صادق
کاسی او خان عبدالصمد خان په وژلو
سره په د پښتو او بلو غو تر منځ بلاق
د اړی مگر داسی نه ده، د دسیسې
تر پور اړتیا یی د پښتو او بلو غو تر منځ د
اتحاد موجب گړو پدلای دی او مشترک
د پښتني په تر اړی پدلای دی، د مېړو
مېړنه مبارزه د وژنی بلکه مبارزین
ذېږوی او د دوی مبارزه په تر منځ وخته
دواړو کړی هر پښتانه او بلو غی خپل
حقوق د استعمار له منگلو تر لاسه کړی.

د خان عبدالصمد خان سوانح

عبدالصمد خان د حاجی نور محمد خان
ژوی او په ۱۳۲۸ هجری لمری کال کی
د مسکرم جنوبی پښتونستان د گلستان
په سیمه کې وژېده او خپلې لاسی

ژده کړی یی په گلستان او کوپته
کی سر ته ورسولې.
خان عبدالصمد خان په
خامېښوې کڅی کوچنی کاوه چی
د علم او پوهی د ژده کړی
په څنگ کې خلکو ته د خدمت
مصدر شوی ده له خپلې پښی او
کام سره د ژده د لاله درلوده
او د خپل هر د پاته برخه یی
خلکو ته په خدمت کړلو کی تېره
کړه.

عبدالصمد خان د خپلار خلکو
د خوا غوښوونکی حال په درک
کولو سره له ۱۹۲۸ کال هغه
په سیاسي فعالیتونو لاس پورې
کړی او له خان محمد ایوب خان
ا هکله سره یی د پوهی د پښت
وطن د ټولنی پښتو کتفه و په
۱۹۳۱ کال کې یی هغه ته د پلر
وکی او هلته یی په لاړود کړه
کاتگری کولو په ۱۳۱۰ هـ ل کې
گورون وکړ.

په ۱۹۳۶ کال کې خان
صمد خان د استقلال اخبار خپور کړ
او په هغه کې یی د غواستی وای
او تېار و مشکس کړی، په ۱۹۴۸
کال کې د پاکستان حکومت
د دغه فعالیتونو خبر قانوونی وپل
اود گوندک پر چته غږو سره

بندی کړل شو. د پاکستان حکومت په ۱۹۵۰ کال کې د دغه مطلب ضبط کړه او د دغه دېلي په مقابل کې له غلا او تشدد نه کار واخیست.

خان عبدالصمد خان له فرصت غټه استفاده کوله د ګوردرجنرال غلام محمد د حکومت په زمانه کې په ۱۹۵۴ کال له سیاسي ډله دورد پېښتو په نامه جوړه کړه کله چې د پښتو ستر مشران عبدالغفار خان په ۱۹۵۶ کال کې ایښل شو او ګوردرجنرال غلام محمد په حېثیت جوړ کړ او خان صاحب خپله ډله له غټه سره یوځای کړه او د لویدیځو پوځي دساتو له دپاره یې له خان عبدالغفار خان، ولایا پاشای او جیم ایم صید سره خپله اړونده همکارۍ پیل کړه.

کله چې ما ښال ایوب خان په ۱۹۵۸ کال کې په پاکستان کې قدرت ته لاړه کېږي د ایوب خان د وروستیو سیاسي لیدونو او په هیږدنه یې کړ او په ۱۹۶۸ کال کې یې د ایوب خان د سیاسي لارو او ډلو په ډله کې له پنده سره کړي، خان عبدالصمد خان په ۱۹۶۵ کال په ایښتو کې د یې پښتو لخوا په نامه پیل سیاسي حرکت جوړ کړ او د ایوب خان د کورنۍ په اړه یې وینا کړه.

خان اښکزی که د پرتاوی استعمال په وخت کې د او که د پاکستان د دغه ډله په ډله کې د تل کوونکو ګاونډی نه شو، خپله د حقونو له ورسېرې ده د انجمن وطن د څېړنو له لارې تل کوونکو ګاونډی بلوچستان د دې د وروستیو په شان آزادو ډلو یې حقوق لري.

له دغه وخته چې مدام ایکس ګوند د پاکستان حاکمیت په لاس کې ونيو، د تل کوونکو ګاونډی مرکزې حکومت د دې د خلکو د اړه لپاره جوړه کړ او ته منځه وکړي او د آزادو ډلو په اړه یې د تل کوونکو د عبدالصمد خان د لویدیځو پوځي د جوړېدو له لارې سره خپل مخالفت هر ګنده کړ او د پوځي د ساتو له دپاره په عقیده کې یې له وروستیو څېرو یې خپل دریځ بدل کړ او د لویدیځو پوځي په مانو او کې یې په ۱۹۷۵ کال کې ترسره شو و تر اوسه د لار.

د خان صاحب د شهادت خواشینونکي پېښې چې د آزادۍ د لار، یو مبارز او د مسک ۴ جنوبي پښتوستان ستر مشر و پېښانه او د تل کوونکو د ډله کې خواشیني کړې دي.

خان عبدالصمد خان اښکزی د دغه منځه تللو پېښې چې د پښتو او بلوڅو د دېستانو په وسیله پېښ شوي د پښتو د بلوڅو د مبارزو په دریځ کې په خواشینونکي پېښې او حېثیت ثبت شې.

پېښانه او بلوڅو عقیده لري چې د خان عبدالصمد خان په هیږد د سترو سیمو او مبارزو او قربانی په دورې د مجادلورو مبارزو سرمنشي او د پښتو د بلوڅو کام یرمستان په دندو حقوقو د پښتو د لاره کې اړیخوا زیات د خپلو شریکو د دېستانو له خوا ته متوجه کړي.

دو بله خواشیني پېښه

د فوس ۱۲۱

د دواړو لېږندوي الوابو وخت او د کراچۍ د مشرین د څېړنو سره د دې وروستی ګوند د څېړنې چارې محمد صدیق چې په مرکزي حکومت پښتوستان کې د جمهوري متحد صحت د مشر و طبقه هم په غاړه اړه د څېړنې یو د پېښې کې په ناڅاپي ډول وفات شو.

مرحوم محمد صدیق خان هم د دغه منځنۍ د پېښه پښتوستان د آزادۍ د مبارزې او د پښتو او بلوڅو د بشري حقوقو د غوښتنې په تړن په پېښور کې د پاکستان د حکومت له خوا د ډول ډول د څېړنې یو د پېښې کې بندې کړ شو.

څېړنې چې د پښتوستان ستر مشر جناب خان عبدالغفار خان د مرحوم محمد صدیق خان د جنازې په مراسمو کې کېږي وکړي.

د پښتوستان مشر په دغه مناسبت یوې لویې ولسي غونډې ته په خپله وینا کې وویل که د پاکستان حکومت غواړي چې یو ځل بیا پر تل په پښتو د دې مصلحت ګاندي اړ شي په ځان کې د شکله و نه مو او د ولس د حقوقو د وروستی ګو او چاره په مبارزې ته د پښتو په شان د ډول وکړي.

جناب خان عبدالغفار خان وویل دې په دواړو لارو کې یې او د څېړنې د حقو د لاس ته وړولو په لاره کې یې ځل بیا هم په خپله د مبارزې په دې وړې او د پښتو او بلوڅو د څېړنې ته په خپل پېغام په خپله وروستی.

د مرحوم محمد صدیق خان جنازې د پېښور او په مراسمو کې د ملي هوامې ګوند مشر خان عبدالوایی خان دغه ګوند مشر او او د څېړنې د جمیعت العلماء اسلام د ګوند مشرانو او څېړنو له ملاتړ د سیاسي زیات شمېر خلکو هم ګډون کړي دي. د پښتوستان ستر مشر د پښتو د حقوقو د غوښتنې په لړ کې د مرحوم محمد صدیق خان د جنازې او قربانی ستاېلی ده.

په غونډه کې د ماروا او د جمیعت العلماء اسلام د ګوندو د مشرانو او د ګوند حسین مولانا د بېلګې ګر له ملاتړ او د مشرانو هم څېړنې وکړي. په دغه ملي غونډه کې چې د ملي هوامې د جمیعت العلماء اسلام د ګوندو او د متحد جمهوري صحت د مشرانو له خوا د پېښور په چوک یاد ګا کې په دغه مناسبت جوړه شوې وه.

د دغه ملي غونډې ګوند او د جمیعت العلماء اسلام مشرانو په خپلو ویناوو کې مرحوم محمد صدیق خان ته د وفات غوښتنې او دغه پاتې ګا او ته د تسلیم و کولو په ترڅ کې دغه مرحوم ناڅاپي مړینه د پښتو د ډول وروستی او دغه ګان سیمې ګان او دغه د آزادۍ غوښتنې سرچینه ده یې وستایله. (ب)

د بشر د حقوقو جهاني اعلاميه

له دې کبله چې د ټولو
بنيادمنانو د اصلي شرافت او
پېلېدونکې مساوي حقونو منل په
دنيا کې د آزادۍ، عدالت او مساوي
اساس دی.

له دې کبله چې، انساني حقونو
ته په ټولنيزه نظر کې او د حقونو
پېژندل د داسو حقونو يو ناوړه
چارو سبب گرځېدلی دی چې

انساني شمېرې په عذاب او ګرځي
دی او دغه دې چارو خلک پکښې
په غېرو او عقيدې کې آزاد وکړي
د بري او غوښتنې څخه خلاص وي

دغه د بشر د غوږ او د زړو ګټور
څخه ګڼل شوی ده.

له دې کبله چې بشر د ظلم او
دود په مقابل کې آخری اقدام

په بشري بغاوت ته اړ شوی شوی دی
چې انساني حقونو د قانون
د اجرا په ډول په داسو مسائل
کې.

له دې کبله چې د ملتونو ترمنځ
د دوستۍ تعلق او د زياتو
تقوین و د کول لامل دی

له دې کبله چې د متحدو ملتو

خلکو د انسان پياوړی حقونو دده
د وېش او حيثيت د لرو او پېژندو
مساوي حقونو په خپل منشور کې
اعلان کې او ټولنکې اړونده

کړي ده چې د اجتماعي پرمختګ په لاره
کې کومک وکړي او په يوه د آزاد
مستقل کې د پرمختګ وړندون پېدا کړي.

له دې کبله چې ملتګرو د وړتياو په
غاړه اغېزې ده چې د متحدو ملتو د موسسې
په مرسته - انساني حقونو او اساسي
آزاديو عمومي اجرائيز او واقعي د هانت
کول موجود او پېدا کړي.

له دې کبله چې د دې تېښت او د
اجرائيزو لود پانده د دغو حقونو و آزاديو
په پانده کې يوه بله چه مفاهمه و پر
ذيات اهميت لري او خلک او يا اسامېک

د انساني حقونو عمومي اعلاميه د ټولو
خلکو او د ټولو ملتونو يو شريک د زمان
پولي چې د اړتيا هر لور او هر لوري
هميشه پانده د اعلاميه په نظر کې ولري

او ګوښي وکړي چې د تعليم او دودونو
په وسيله د دې حقونو او آزاديو اجرائيز
پراخوالي و ورس او د دې اړين انساني
تدوین چې د پېر د توپير واسطه هم د عضو

ملتونو په منځ کې او هم د حقونو ځایونه
خلکو په منځ کې چې د دوی تر لاسه لاندې
وي د انساني حقونو او آزاديو د حقونو
پېژندل او اجرا کول ميدان ته راوړي.

نومړی ماده: ټول بنيادمنان دنيا
ته آزاد راځي او د حقونو او حيثيت
له مخې سره برابر او يو شان دي ټول د
عقل او وجدان غاړه لاندې او دې چې
يو له بله سره د وړو وړو ليال جان وکړي.

دويمه ماده: (١) هر هوك
کولای شي چې يوه ځانگړې قسم
استوګنه خصوصاً د نسل، رنگ،
ژبې، مذهب، سياسي عقيدې

په کومې بلې عقيدې دغه شان
د مليت، اجتماعي وختي، ښتني،
د پرمختل يا کوم بل امتياز څخه

بېرې، له دې ټولو حقونو او
آزاديو څخه چې په دې اعلاميه کې
پېان شوي دي ګټه او برخه
واخلي.

(٢) د هېواد سوله په د
سياسي، اداري، قضايي يا دغه د
وطن مقامې يا بين المللي وضعیت

له کبله څه فرق نشي کولای کړي.
هم دغه ملت څېلې او کي
په دغو حيثيت لاندې وي يا د پل په

اړتيا وکړي او يا د بلې کومې
اداري د تېر لاندې وي.

درېيمه ماده: هې هوك
دوندانه آزادې او د هېواد د امن
او سلامتې حق لري.

څلورمه ماده: هې هوك په
علامې او مرئيتوب کې نشي مائل
کيدای او د مرئيتوب يا وړتيا او
پېر د دې په هر شکل منع ده.

پنځمه ماده: هې هوك
انسانيت او بشري شرف څخه

مخالف عذاب یا سزانه و در کول
گیری اوله به ورسره دظلم او
بی عزت و شوکت گیری.

شپزده ماده: هر هوك حق
لری چی حقوقی شخصیت می به هر
های کی دیوانسان به عنوان د
قانون به مقابل کی و پیوندل
شی.

اوومه ماده: کول خلک
دقانون به و داندی یو پراوردی
هر بنیاد حق لری چی به مساوی
صورت بیله کومی استثنای دقانون

له حمایت به کچه و دایده و اخلی
دغه شان دهر فرد فرق کارلر او
تحریر به مقابل کی چی ددی

اعلامی هغه مخالف لوی هر هوك
به مساوی و کول دقانون له حمایت به
گتبه اخپستلای شی.

اوله ماده: که هوك دچا به
اساس حقوقی داساسی قانون
یا کوم بل قانون به وسیله دده حق

و داندل لوی و بیچاره و آتیری
کوی بودی حق لری چی دعدالت
ملاحیت لرونکو مسکونه و دجوع

و کی ی و به دی و سپاه دده حقوق
و داندل شی.

بهمه ماده: هر هوك به خیل

سرب می به بیله بیول به بندی کول
یا دملک له استقلال کیدای شی.

لسمه ماده: هر هوك به کامل

مساوات حق لری چی دهره می به
یو مستقله و بیطرفه مسکمه کی
دانسان له هغه به شکاره و کول
تر مو داندی و بیله شی او دغسی

مسکمه به دده دحتو و با الزاماتو باد
هغوت به تنو به باره کی چی دده متوجه
شوی وی یو به یی یکنه کوی.

یوولسمه ماده: (۱) که هوك به هر
جرم متهم شو تر هوی دده به باره کی
یو عمومی دهره چی دده دباره یکنی

د دفاع له ضروری شان قیاد وی
جاری نشر او دی مجرم ثابت لکری ای
شی تر هغه پوری بیکنه گنل گیری.

د داسی کار به کولو یا نه کولو
چی هغه دگرو به وخت کی دملر او یا
یون المللی حقوق له معنی جرم نه گنل

گیری هیکه مسکومیدای نشر می ی
شان میچانه دیو جرم کولو به وچ له
مقر جزا له چی دده دگرو به وخت کی

د هغه جرم دباره مقرره وی زیاده او
مقتضی جزا و دگرو به گیری.

دولسمه ماده: چای چی هیکه دپل

چا به خصوصی ژوندون، کود پو چا او
داسه گنر های او خط کتابت کی به
خیل سرمد اخلاقی کی ی اوله دچا به

شرافت، اوم او عادت حمله و گیری.
دغی مداخلی او حیله به مقابل کی
هر هوك دقانون دحمایت حق لری.

د یارلسمه ماده: (۱) هر هوك حق
لری چی ددته به هر ملکه کی به آزاد
صورت تکه را تکه و کی ی او داستو گنر
های فرد گیری.

د هر هوك حق لری چی له بوملکه
او حتی له پل ملکه هغه و دلا دشی او
باخیل ملکه له بهر تر اشی.

هوزده ماده: (۱) هر هوك حق
لری چی دهوریدلو، به عدا بدلو او
تعقیب کیدلو هغه دسر پناه های

ولتوی او نور و ملکوتی پناه
یوسی.

د کچیری د عمومی او غیر

سیاسی جرم به وجه یا دعتدد
ملترو د مقاصد او اصولو
مخالفت کولو له کپله دیوچا

تعقیب گیری و بیله وی صورت کی
له دغه پورته حق هغه هوك نمایده
نشر اخپستلای.

پنجاه ماده: (۱) هر هوك
دنا بهیت حق لری.

د هیکه هوك به نور له خیل

تا بهیت هغه یاد تا بهیت دپدلو او
له حق هغه نشی معروم کولای.

شپا دهمه ماده: (۱) هر بالغ

می ی او دده حق لری چی دلواد
ملک، تا بهیت او مدعی له غیر دو
هغه به غیر یو له بل سره دده

و کی ی چغه او غاوند د ازدواج
به کولو چادو کی یو له بله مساوی
حقوق لری.

د باید دی چی کورده چهی
اوسی ی به کامنه رضا او آزادی
سره وشی.

د کورای د دولت اساسی
ادبیاتی و کن دی او حق لری چی
د دولت او دولت له حمایت هغه
گتبه واخلی.

اولسمه ماده: (۱) هر هوك
هم هایلله او هم به هر یکه د
مالکیت حق لری.

د هیکه هوك به پل سر د مالکیت
له حق هغه نشی معروم کولای.

د هیکه ماده: هر هوك حق
لری چی د فکر و وجدان او د مدعی

له آزادی هغه پرځه واخلي او هر چاته دنده او هڅه د ظاهر و او هم د علمي تعليماتو او پلور مراسمو اجرا کولو حق حاصل دي.

هر هوك له دې حقوقه هغه هم هاند، هم اولوسره په دريکه او هم په خصوصي او هم په دولتي ډول بايد او پرځه اخستلاي شي.

اولسه ماده: هر هوك د عملي او پان د آزادي حق لري په دې کښي د اعم شامله ده چې په خپله هڅه پر پشاور و نلري.

او هم دې د اطلاعاتو او افکارو په حاصلولو او بيا په وړو ميکنو وسيلو سره بېله کوم هائي لخوا هغه د حقوقو په خپرولو کړي آزادي.

شلمه ماده: (۱) هر هوك حق لري چې په آزاد ډول په امن او رازي سره ټولني او ملي جوړي کړي.

۲- هېڅک په زور په يوه ټولنه يا يوه ډله کې نشي شاملولای.

يووېشتمه ماده: (۱) هر هوك حق لري چې د خپل ملکه د هره چارو په اداره کې شخصاً بېله او يا د آزادو انتخاب خوږ امايشدگانو په واسطه گډون او هراکت وکړي.

۲- هر هوك حق لري چې په مساوي شرطونو سره د خپل ملکه په عموم من تار وکړي پرځه واخلي.

۳- د حکومت د قدرت سته او

اساس د خلکو د آزادۍ د پيدايښت او د دې حق دا

په رسيدنه هر گنده شي.

پايد دې چې انتخابات په عمومي او مساوي ډول په پټولو او اخستلو يا داسې کومه بله طريقه وکړي چې د دې د آزادۍ پکښي شامله وي.

دووېشتمه ماده: هر هوك د ټولني د حق په دمه اجتماعي سموت حق لري او کولای شي چې د ملي کوڅو او او بين المللي همکاري په وسيله خپل اقتصادي، اجتماعي او علمي حقوق چې دده د شخصيت له مقام او آزاد پرده تگه د وړه لازم وي د خپل ملکه د تشکيلاتو او منافعو د هانت سره سم لاس ته راوړي.

دووېشتمه ماده: (۱) هر هوك حق لري چې کار وکړي په آزاد صورت هاند يو کړه خوږه کړي د کار د پاره په اصناف برابر ډله جوړي شرطونه وخواړي او د بېکاري په مقابل کې يې حمايت او پوښتنه وکړي.

۲- هر هوك حق لري چې د مساوي کار په مقابل کې په کوم فرق له مساوي اجرت واخلي.

۳- هر هوك چې کار کوي د اصناف سره سم ډله جوړي اجرت اخيستلو حق لري. خود اسر اجرت چې دې او دده کپول پري د اسرار شتون سره سم د وړونو وکړي او د خړوت په وخت کې د د اجتماعي حمايت هر قسم وسيلې حاصل وړي.

۴- هر هوك حق لري چې د پلو متالفر مساوي ډله جوړه دودو سره اقتصادي جوړه کړي او هم په انتخابي

کو شامل سي.

خپلو وېشتمه ماده: هر هوك د تفریح و استراحت او هوساينې حق لري. په تيره بيا سره د حق او اخستلو، د کار په ساعت او کي د معقول محدوديت او وخت په وخت د غصتو حق د اړکښل کښي پټوېشتمه ماده: (۱) هر هوك د داسې ډول د کولو حق لري چې خوږه، پوهانه، هاي، مسکن مسو وسيلو او دودونه چې په کښي دده او دده د کورني سلامتې او آزادي حاصله وي.

دغه شان هر هوك حق لري چې د بېکاري، نادوغي کوڅو ټول ډله پټ، مېړني کيدو په وخت يا د داسې کوم ملي غور اختياري پېښي په وخت کې چې د ژوند وسيله ملي له اسه د ملي وي د ژوندانه د مناسبو شرطونو هغه گټه او فائده واخلي.

۲- پوښتي او ماشومان د نامن ک ملکه او املاتو حق لري ټول که کيان چې د نکاح په واسطه پيدا شوي وي او که پر نکاح له اجتماعي ژوندانه هغه گټه او برخه اخيستلاي شي.

شپږوېشتمه ماده: (۱) هر هوك د دې حق لري او د ټولني حق لري. پايد دې چې لږ تر لږه په ابتدايي او بنيادي تعليماتو پورې مربوطه ډله کړي او د ټوله وړ پاوي. ابتدايي تعليمات او اجباري وي. پايد دې چې د کسب او کار

لده کچه عاموالی و مو می -
جانی چن دهالی لده کچه لاد
به کامل مساوات سره دهر جا
دپاره خلاصه وی چن هر هوك تری
دخیل اسعداد سره سمه کچه
واخیستلای شو.

۲- باید دی چن پووله او
دوژنه په داسی صورت وی چن دهر
جانی انسانی شخصیت دخیل کامل
وعدا ادا لای ته رسوی او د بشر
د حقوق او آزادی د احترام کولو
تقوت ورکړی.

جانی چن پووله او دوژنه
دولو عاشقانو د چلا لاد او
ملک په بیلو بیلو ټولنو ترمنځ

دو- قر، پیر ژوند، چه چال چلند
مضا افر غنیدو احترام پیدا کړی
او دغه شان دسوالی دساتلو دپاره
د متعدد ماشومانو لیکونو په پانوالی
کې اساسی اړخې کړی.

۳- موږ او پلار د اولاد
لده، کړی او دوژانی په غوږ او
کې له نورو خلکو څخه اولیت
لری.

اړه ویشتمه ماده -
هر هوك حق لری چن د ټولنی
په علمي ژوند کې په آزاده ډول
شریک شول له دندو وټولو څخه
کچه واخلي او په علمي پرمختګه
او دغه په فایده کې برخه
ولری.
هر هوك حق لری چن دخیل
کسب دندو او علمي آزاده دندو
او معنوی فایده واه حمایت څخه

کچه او فایده واخلي.
۱- ویشتمه ماده - هر هوك حق لری
چن د پودسی نظام جوړیدل وخواهی
چن په اجتماع او بین المللی له اړه سره
ددی اعلامی بیان شوی حق او آزادی
داپیدا کړی او د عمل وګر تری
داو پاسی.

۲- ویشتمه ماده - (۱) هر هوك
دغه ټولنی په مقابل کې مکلف دی
چن دغه په پکښې دخیل شخصیت آزاد او
کامل دندمیسروی.
۳- هر هوك دخیل د حقوق او آزادی پو

په اجرا کولو او فایده اخیستلو کې
پراخې دندو محدودیتونو او قیودو
تابع دی چن د قانون په وسیله د نورو

د حقوق و آزادی د مراعات او پیرلیدو
په فرض او سیمو د اخلاق د تقاضا او
د عمومی نظم او ښکته د رعایت دپاره
د پوډ پسر کړانی ټولنی په هراړخو
کې دنده وڅخه خړیدی.

۴- حق لری او آزادی په منځ وخت
کې د محدودیتونو د اصولو او
مقصدونو په خلاف نشی اجرا کېدای.
دیرشمه ماده - ددی اعلامی له پوی

ماری څخه هم باید داسی مطلب وانه
خیستنی شی چن په دی کې پوه دولت
یا پوی ټولنی یا پوه فرد ته دا حق دنده
چن په دی اعلامیه کې کوم بیان شوی
حق یا کومه آزادی له منځه وپاسی او
یا په دی ډله کې هغه فعالیت وکړی.

د متعدد ماشومانو عمومی ټولنی
د ۱۹۴۸ ع د دسمبر په لسم (۱۹ فور ۱۳۲۷)
د بشر د حقوقو بین المللی اعلامیه ومنله
او دغه یی اعلام کړی.

ددی ټول پخې اقدام ته
و درسته عمومی ټولنی د ټولو
عضو لیکو او څخه دغو چنل چن
ددغې اعلامیې متن دی خپل
کړی او په خپلو مدرسو او ترویجی
موسسو کې دی ددغه اعلان د
خپرو او نشر د لوټیاری ونیسی
مګر دخیلو ملکونو او علاقو
د سیاسي وضعیت له کبله دی پکښې
منځ تصرف نه کړی. ددی اعلان
ټول متن د متحدو ملتو او په
پنځو دسمی ژبو یعنی اسپانیوی
انګلیسی، چینای، روسی او
فرانسوی ژبو خپور شوی دی چن د
عمومی ټولنی له خوا تسلیم شوی دی.

د ژوند لذت

د ژوند لذت او خواږه به به دده
کې دی. باید دغه افسوسه د خا مخ
سرو او د آ. ا. د عمومی پرمخای
د سر او دندو په قدرت سره دغه
مشکلات چن د کامیابی په لاره کې
نی غنیا چولی دی له دغه پوسو.

د حقیقت څخه د خیال ته افغان
دول دغه په ژانګون کې پناسته
دچام ته درمان کوی دغه هوك
چن دخیل سماد او کامیابی سره
علاقه لری باید په منځ څلر او
پهانه سره د حقیقت څخه وګر تپتی

او هر مسلمان مسیح جسی
د م... د... د... د...
په لاس کې لری وی له منځه
واخلي.

پہ ہندوستان کی دہغولی امپراطوری
مؤسس اور پینتینی نہضت و بیداریدل

۴۳۲۴۳۳

دوهم دخوشحال خان نهضت

وہابی دھرم کے مخالف، خان پوری
 کے محل پر پولی دہلی خان سوہ
 و سالی اودو رنگرہب کے می

امواج ورنه کی، چو هندوستان
تیر پندی و استوی، دگر فعال
خان دوازدها پر دایه ای احسان و

چند سال بعد از آنکه خان احمد ای
حاجی را در دجله خوار و مکرر
در دجله خوار و مکرر

۱- دولت و مالداران و ظلم او
۲- مردم و اعیان و بیوادی کی
۳- اقتصادی و دینی و کواو

کوشش اور توجہ سے تامل کرنا
لاہور کی دھواں مچھانے والی
ادھر اسی طرح دھواں مچھانے

۱- دو کسے ڈانگہ ہر گھومت ہے
۲- دل کہہ دے لاکر کر ۱۰ مہم دے
۳- دی ۱۰ لکھ لے دی ۱۰ چہ

جریان همه کس دست و پا می‌آورد
در بار هر ضربه یوه واحد صنف کی
در در پی خوشه ل خان دسپل
و در نمره کار از لوی سپهر دسپل

د امر وده داسې د ما حواله کړې چې موږ دغه
هر یوه د خپل نوم لاسي د رښه
لاندې وږي.

۶۷۵ کئی ۱۰ و حیرت
دو سفر + چوریں
۱۹۸۲ جیسی خواہ لے لے رہا ہے

در کتب و ... و ...
و ... - ...
... و ...

مردم و مردم در میان مردم
چون که همه را در میان
و اگر کوب که در میان

[illegible]

حکومت کو لا سے جو زمین ملے گی اس
 میں سے صرف سو کوڑے روپے کی رقم
 نوغوجہال خان نور محمد کو لا میں

۱ سفر، به وقت دل گشای مهر و اسد
 ۲ در بهار و یوسف و زهره و شمس
 ۳ در بهار و زهره و شمس
 ۴ در بهار و زهره و شمس

دخترکو مری دوسته پلار
خوشحال خان نه چل پلا شپه ژ-
تو د پلار بیکه یو جان او ور بیکه

ملک اکبر کی خدمت میں پہنچا کہ
 ۱۵۵۵ء میں قلعہ آباد اور
 راجپوتانہ کی اولاد کے

مدرسه و به جای دیگر است. زود است
و به جای دیگر است. زود است
و به جای دیگر است. زود است

نمودار که یی هو که چو
ا رنگی آب به رنگ
بر که به چو نور در دهان

از این قبیل در این موزه موجود است
 حقیقتاً در این موزه
 سرهنگ مطهری و در موزه

دفعہ اولیٰ کہہ دی ہے وہ رازہ لاس
ہو ہی کہہ عہد ۱۶۶۶ء کال
ہ شدہ لاس لاس تھیں وہی

تو ستول سو
له ښه د ستره غورځېمال خان
په واکه د کي ښو بدلون ځي
اور دې تعبير په قصا کې ښو څوځېمال

چي د سوديانو لوديانو او
 دوجاياره تاريکي ته په چي
 ډول مطالبه کي يوه اړه خپل
 هم کي د پختو د تير پر م يادونه
 داسي کوي
 د بهارل او د شير شاه خبري
 او د
 چي په هغه کښي پختا د ور پادشاهان
 شير او د پورتي اسي پاد
 شاهي وه
 چي د دست خلک وروپه قوي پورتي
 خيوان
 او د بلرغزا بي خلک واورت او د
 د پادشاهي م لپي د خوشحال خان
 له پوازي د پختو د داغري سره
 اغتاو بلک د پختو د تاريکي
 عظمت سره چي په هغه کښي
 د ولوي دم اغتاو او د دوي د
 کار نامو هغه پوره اگاهي
 مهابت خان د کابل صوبه دار چي
 د خوشحال خان په پورلو کښي
 ناگانه سوي و او د دغه پرمهري
 منولي پاچا محمد امين د امير
 جهان لوي د کابل صوبه دار په
 حيث ويا کي محمد امين خان
 د خوشحال خان د پرمهري خوا
 د پند وخت کي ي دغه سره
 د پرمهري سره کول محمد امين خان
 دوه کاله د کابل صوبه دار په
 حيث کار وکړ داسي معلوم پري
 چي په دې وخت کښي د منولو او
 پختو تر منځ وضع لښت کراره
 و د مگر په ۱۶۷۲ کال کښي د
 پختو او منولو تر منځ د خپرو لوي
 جنگه پښي سو دې جنگه د
 محمد امين خان د لاس ته کړه

دده هغه لوي او اغزي مهر د سلطان
 کړ بلاي پکښي ووزل سو او کونچي
 لود خو د دوي د پختو په لاس
 پند بان سو دغه جنگه د خوشحال خان
 د دوي ملگرو پختي د پيل خان او
 د پادشاه تر قبادت لاندې سو
 تر محمد امين خان وروسته
 او د مگر په مهابت خان د کابل صوبه دار
 په حيث ويا کي د دوي مگر چي دې
 د کابل صوبه دار په حيث ويا کول سو
 مهابت خان د کونچي کاوه چي
 خوشحال خان د منولو سره مرستې ته
 تيار کي شو د دوي صوبه دار کونچي لوي
 کومه بچه وده کړه کرم وخت چي
 ي د خوشحال خان وروسته حاسله کړه
 لومړني پادشاه دده په دوي لوي پيرام
 خان پسي سو پيرام خان د خپل پلار هغه
 په دې کښي وچر د غنکو د لوي پي
 د پيرام م ورو د اشراف خان مجري
 لور کړي وه
 د دې وخت هغه د خوشحال خان
 د دوي لوي سره حلي شکل پيدا کوي
 او د لوي مگر چي د ده خوشحال خان
 او ايل خان په گډه سره د اوچار
 پر مگر کونچي باندې حمله وکړه او
 هغه پرمات کړ او اوچار په جنگه پسي
 د منولو او پختو تر منځ په «کړ په» کښي
 لوي جنگه پښي سو په دې جنگه کښي
 د پختو د لوي د پيرام خان
 په غاړه و ۱۰۸۹۶ هجري او ۱۶۷۵
 کښي خوشحال خان په «پرمول» کښي و
 ملته او پوه قصيده وويل چي مطامح ي د
 بيا له کومه را پيدا سو دا بهار
 چي په هر لوي مگر ملک کړ و بو کړ او د
 په دې قصيده کښي خوشحال خان د خپرو
 لويو جنگو ذکر کړي دي
 د ۱۶۷۵ کال د جون په مياشت کښي
 د منولي استعمار د مگر خان په باجوړ

باندې حمله وکړه مگر خان
 په جنگه کښي د اشراف وروسته
 د پختو په مقابل کښي د پاتي لښکر
 کښي وکړي او د دې لښکر کښي
 مگر او د پختو د لوي هغه په هغه
 ي پرمول د منولو د لوي ورو
 خپرو خوا پلو حلي کولي په
 لښکر هاد کښي اشراف خان د دجاو
 او او د قبادت وپرشد دې د حلي
 هغه کار اغستي خودي اولو
 ي د حلي ورو چي نا کښي کړونه
 کولاي سواي چي پختا نه دي د حلي
 ته تسليم کړي ولي دغه طلا
 منو وسله و چي د او د لښکر په او
 منولي امير اطو سره ي د د حلي
 په ماتي لوي کښي د اشراف کړمکه
 و کړ او د لښکر په دې دې سوي
 هغه د هلي ته ورسېدې د پختو
 قبادتو لښکرانو ته ي د د سو غاړو او
 په وړک و صرف ته کړ او په دغه
 لاري کي ي د سلطنت په کولو کښي
 او دده تير په دم و لوده
 خوشحال خان د او د لښکر په خوا او
 ته چي په پختا کښي ي خپرو ي داسي
 اثاره کوي
 منولو ته چي کورم دغه حلي
 منول شته
 د لوي واري ي تير دي او ي
 وروپا ته و قلم دي
 پختون په لوي پسي په لوي
 په پختا ته
 په ماتي اشراف ته ي د ا په ما
 د خدای کړم دي
 «پا په ۳۰۰ مخ کي»

په ملي جنبشونو کې د ادبياتو نقش

مخرو وروم

په تر ټولو مقاله کې موږ په يونان کې د هنر او د هنرود کورنۍ د پورې ځای ادبياتو په باب د يو څه مسائل تفريح کړل. په دغه جريان کې موږ اجتماعي حريات د يو روښانه بحث د ادبياتو په اړخ کې توضيح کړل. دغه مهال موږ په يونان کې د (سپته دولت) نه ل ځاکست ټيکنالوژۍ او په ورو کې هم اجتماعي تمولات منع ته راغلي وه خو د سپه شرايطو په ورو کړو سپاهي کړي نه و پراخيت وړکي و. د اېي چې تر ۱۹۰۵-۱۹۲۰ پخوا په ورو کې د باجهۍ سپتم و خو په دغه وخت کې يو سړي چې (تارکن) او پدي اړه د مغزو سپه به نامه يې شهرت درلود. ا غلاب وکړ. پخوايان يې وښل او په ورو کې يې جمهوريت اعلان کړ. په ۱۹۳۴ ۱۹۴۰ کې (تريون) نومې د دولسو لوستو قانون تدوين کړ او د ۱۹۴۰-۱۹۴۵ په حدودو کې دغه قانون پوره حاکميت درلود. وروم په باب چې د باجهۍ

پاچهي وړيت ذکر کړ او د لسو مسو د باجهۍ پاچهي وړيت فکر بايد وکړي بلکه جمهوريت چې يې هغه په نظام و هغه د داؤ چې لوی زمون د ورو د (سنا) په نامه يو صحن جوړ او د دغه مجلس په ورو کولو و چې هغه يې (کسول) بلل جوړ پدي او د لويي قدرت د دغه کړاو لاس کړي وروم د دواړو هغه په ورو طبقه و تقسيم سو ورو چې يوه يې (پاڅ سپاهي) بل يې (پلپيان) او سیدل (پاتر سپاهي) دغه شرافو چې د دولت تدوين يې لاس کې ورو (پلپيان) د ورو خلکو ورو وروم لوله تاريخ د دغو ورو طبقو تر منځ چکي و تشکيلوي چې اشراف قدرت په لاس کې لري خو پل داسي وخت د داسي چې ۱۹۰۵ ۱۹۲۰ پلپيان قدرت په لاس کې راغلي او پاتر سپاهي شري پاتر سپاهي د هغه ورو طرفدار سو خو پلپيانو به د جمهوريت سره علاقه درلوده او د دغې علاقي هم دوي ته د حواري هغه نجات نه و وکړ او د وروخت چې په جمهوريت تاسيس سو او په هم د باغزو خاڼا و په گټه و. په عمومي ورو وروم په لوله تاريخ کې پلورې مصيبت وروم ورو او چې د

ځانکو په قتل عام د دغه کيدی. د دغه اجتماعي جريان په تحت کې هنر هم منقطع حالت استقبالا و. په دېا تو کې خواو ورو دغه ورو او د اندازې هنر ورو داؤ چې د انسان وړانده او پدي کې ورو خلکو په اخلې مريان د حيواناتو سره چنگول او سیدل په يې کاوه يې د پورې يې انکه سره يو سړي. خو انکه چنگه کوي. دغه بنداري به په پوهای کې چې هغه په ورو او پور خلك د اول ورو شروع کړي او هر متفلسفي به کو پور کاوه چې ورو مريان دغې سگري و د اولي. وروم کې د پاتر سپاهي او پلپيانو په اړخ کې د مريان ورو لوی بهير هم او سیدل چې د لولو حق ورو هغه ورو ورو او د حيواناتو په شان په ملکيت کې واقع ورو او حتر ورو يې داسي ورو لکه يو ورو يې اخلې داسي خريانو يې ورو کې ورو ميان ورو ورو ورو او پلپيانو له پاتر ورو د جنايات کړل او

هېره ده او دده نوم ددقوا کاچمپو
دملنېو ژباړه او ادبیاتو دپخوا
محققین په جمله کې قېده سوری

له دمسلك په نوم لوده كړم
چې یو شپې می دمسكو د چاپو
خه دده په باب دپښتو د کلاوريك
ادب دتلفیق د لمانځنې په یاره
کې دده په دیناوی یوه مقاله
واوړېده خو کله چې ددغې خبره

دا وروتم نو قورې می په مرات-
درواڅه کې ولېدی چې یوه ناڅار
مسئله ناسته ده په هر حال

او یو هم ورته کړې دی.
نورې یو پاڼه ده او منور
السان دده ورځ می هم په یاد ده

چې د سلطان په ۲۹۰ په واده کې
جمهوریت اعلان سواوړه دقلم
داعلم دی راځی مېاړ کې ای دانه

وویلې ده ددې متداری د-
اړکچ یوې او خپله یو وکړه چې
خپل دد اړدېدو د دې پوریت

مؤسس او ملی قهرمان جاغلی
مسجد دا ژور دجمهوریت دقيام
قهرمانان ته اهدا کې ی.

مور دده ددې جتنې سره سم
دده کتاب پرېشتر دده غوښتنه
چاپ کې ده.

ماو ویل چې نورې دموکریه
کېله من ولاړه ده او حقیقت دی
دی یو مظلوم انسان او خوار پکښ

لیکوال دی.

دده سره چې پری ناخوالې وځوی
دده خلق دموکریه تیر نور او یی
انصافه نظام په قلابی نرمېکې

موسسو کې کاملاً تلف شوی وه.

داسه دموچود دی چې ددېته قاموس
چود کې د هېوکه له یی پر حساب له ده وه

دغه قاموس په ژباړه کړ سړی کې ده.
دغه قاموس لومړی څرک هم دکندهار
په مطبعه کې چاپ شو خو باقی چې یی

دپښتو ژبې له خوا په کابل کې چاپ شو
نور ده. اوس هم دده خبره وروستول
شو.

د نوری ملی هندارچ په دوره او که
کې دپښتو ژبې له خوا په کابل کې
چاپ شوه وروسته ددې انصافه ناچارانو

له خوا بېله دې چې دده حق لمانځه
په رسمیت وپېژنی په چور د لا وړ کې
پورې واور چاپ وه او دد رسن

چاپ څرکوانی داسو چاپ شوی چې
ده. نوای یی هم ورو بدل کړی او دده گډ
پرهای یی محمد امل وراچولړ دی

خو دده شخصیت کشته نظام یی انصافو
کې چې دقلمګرې مو سو اختیارو یی
صلاحیت خلکو ته پارل شوی دحقې پښتو

ژولنې درته هم ونه کړل چې دده دنامه
دحق بازخواست او مساله په کابل
مجله کې داولیکې چې محمد گل نوری

ژولنې دی ونوم یی هم محمد کامل
له ی.

یو وخت ددې مطبوعه تر پرده شول نوی

سړی ته چې کشته هارته اعلیٰ د ماو ویل
چې محمد ل نوری چې وراواړه دی او
اجاله را کړی چې په مطبوعه دتوی

دا جیر به حیث کاوړ کې وخته را تلو ویل
چې هغه لیواری شوی دی دمو ویل په یاد
کې می ولېدلو په هر به یی پری ایشی
یو کمیس او یو پر څرک یی اغوستی دی

لشې سر دران دی

ماورته وویل چې هغه اوس
دخپلو مزدوری کوي.

اوس نو قاسی انصافو کې ی
دغه سړی دی چې د خانجی دخوا
ارمېکې موسسو او تحقیقې کاچمپو

دی دیو اهنې افغانان لکلورېسې
په دت پېژنی.

نورې یو خواد پکښ انسان دی

دغه دده دوی میاشتی پوری
دده چې می کړې او عمر یی ۷۳
کالو ته رسېدی دکندهار په

مطبوعه ها تو کړه دوساده. انجبا ی
مدیج په حیث کار کاوه.

لکه ی چې د مقام او انکسور

یو علاقه ددې ددې دمرکې صده
ی هم دغه سړی ده. چالا ده و
وه صحران کې دده پری ایشی

کې خاودروانه سم دله.
په هر به یی کلاووال خلک ته
دا ټول وه ترجه به وروسته ی.

د کفن د پکښې پر قبر په درو لیکو
پوری رټل شوه او یو د کلمې او
دسم او دده مطابق یی په شبرات

کې کشمش او ددې دغور او او
دویشل شوه.

دا او ددې ددې ددې ددې ددې

مین لورال لیکوال نور ددې
په منځ کې له خوله چې ژولنې
په دده خوا دی او دده سره یی ددې

په یی له خاطر وه ووی.

د دې ددې ددې ددې ددې
دا خبره ددې ددې ددې ددې
د ددې ددې ددې ددې ددې

حقیقت او د هغه مو ذلله

په فلسفه کې حقیقت د دې
صده تېورې بیان سره دی:

الف: بیان لویسم - جوړایی

ټول حقایق له لومړي نور خړوډي
او کلا احکامو هغه دواړو استلای
سو. د سطرونو کلا، لایب ایجنس

او مال اهرایش په یو هغه توپیر سره
د دې نظریې طرفداران دي.
هر گنده ده چې له یو مو ټ

لومړي نور احکامو هغه دواړو
حقایق یو امر استعیراج خطا
کاردی.

ب - آهر یو یسم دواړی
منطقي حکم په هغه نقش نلری او
یوازې تېر په دې حقیقت هس

دواړو استلای سو. دواړو هغه غلطه خبره
ده هکله د یو هنر دود دی د یو محمل

او مله دې په هېر دواړو معنوی
ارواکونو نظراعاتو او تصمیم وړول
تالیر اوجت وړکوی

ج - لوی یک امیر یسم (اوسن)
ایو پوړی پښو یسکان (حقیقت پر دوه
وړله ویش. یو مادی حقیقت چې

له تجربې هغه وړلای او بل
صودی حقیقت چې د دواړو یکن شتابین
په وینا د یو خبرو تکرار

LAUTOLOGY د یو صودی
حقیقت لکه د یو اهر او هنر
حقایق له ذهنی صودی احکامو

هغه استخراج صودی او په واقع کې دواړو
دواړو مطابق او هماهنگی. اساسی
حقیقت گڼل کېږی. (COHERENCE)

د مادی اصولی ته حقیقت ویش
هم غلط دی او دا خبره صریح نه ده چې
صودی حقایق په واقعیت کې کوم پښت
نلری او یوازې دواړو دواړو داخلي هماهنگی
او تطابق ته ده.

حقیقت په اساسي فکر کې دواړو
صریح او مطابق انعکاس دی چې له
پراخه هغه ان منشا اخلي ده او

پراخه ان په واقعیت سره تطابق
پاتې راږي یو یسم (د هغه) گڼلوی
هېڅ د سې حقیقت نلری دواړی د

د دواړو له اهر هغه وړلای.
حقیقت هغه شی دی؟

حقیقت دواړو ان فکر یو، تریوت
او دواړو واخو په مقابل کې دواړو
دواړو ذهن یو جوړه سوی خبره ده

له ترفند نه دواړو د هېریت یو انعکاس.
دواړو دواړو مقصدو دواړو دواړو
او دواړو خبرو گڼلوی او لولوی چې

دواړو حقیقت سره منافی دی
دواړو حقیقت د هکاده کولو دواړو
دواړو منطقي استدلال صحت او دواړو داخلي

اجز وژنې یو لازمي شرط دی خو کافي
شرط نه دی هکله کار شی چې اوس واقعیت
دی، دواړو دواړو دواړو یو یسم.

اخیږي لاندې هر وقت واقعیت
نلری امکان لری چې استدلال
دی پر دواړو سره واقعیتو تکرار

ولری. استدلال چا یې معلوم
او دواړو او کشف سوی قاکو واه
په پر کې و لری خو نامه، ووم قاکو واه

چې هغه استدلال دی غلطوی،
په پر کې و لری.
دواړو، دواړو، دواړو احتیاج

چې ظاهري پښه یې منطقي ده.
پراخه فکر لری لږین دواړی
دواړو الکلیک هغه تر مش دی چې په

ایو کلا (هغه) توکله په کار
ولوی یو یو دواړو هغه تر مش دی
چې په سېککېو (ذهنی) وړل په

کار اچول کېږی. دواړو
دواړو الکلیکې فکر او دواړو یو

او دواړو ملاک (هکله) حقیقت ته
دواړو لاریو واه کولای سی.
دواړو دواړو دواړو و لری

الفاظ (اکلیکېسم) دواړو
دواړو منطقي احکامو سره
دواړو چې اوس دواړو دواړو الکلیکې

دواړو دواړو دواړو.

ایو کلا (هغه) دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو سره

بازې کول چې په واقعیت کې
دواړو دواړو دواړو.
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

ولی خینی کسان خپله

نیکمرغی د نورو په بد مرغی کی لقوی؟

دوی خبری به اول بهر په هرید
دا فکر و کړی چی داسی عورت
به له وی چی د پل په بد مرغی به

سوچه نه، مگر داسی نه، دیر
خپله داسی لیدل کېدی چی هېڅ
تعلیم یاته پیل سر پېره پر

دا هواد غېروانو او دنده دنگ
پر له پسې مېادلو هغه چی دېکو
د حق و تو په هکله روان دی د

داسی سړی سره واده کوی چی
هغه یوه بله چغه لری. که دا کار
بی تعلیمی اجوانی و کړی مغوی

خو د اگناه د پلر د پړاو ورو
اچری، مگر تعلیم یاته پیل غو
خپل سر او دت پا کلاي سر اول

تعلیمه مصر می اچوای دوی ته د امید
ستونگی لری، چی کولای دا
رسېدلی او پاس واده پیلانی به

د نارینه د ظلم ښه ویسی مگر
وینو چی دوی په پله د ی ظلم
د مېه دوی ته برابری

گر اړ پېدا راځی سو او پا له
مېرمنو د امید ستونگی ستاسو
وخوا ته دی او دوی دا امید

می او ی کوی، او دغه و کړی
تر هود پیل همنوع دغه ژوند
د برابرو لو، لپاره هغه و کړی او

د ژوند د ظلم لاس د مغوی د سر هغه

لنډی کړی، د پل په بد مرغی کی
نیکمرغی لیدل د نارینه او
بی د طای انسان کار دی.

دا کار پیاوړم د گرا او مېندو
پر اده و اچو ۲ چوسی دوی
پایه خپلو لوړو ته په دی هکله

لیکی توضیح و کړی، او دوی د
آیت، د ژوند و سوسی لاری او د خنای
کړی.

تر هر په دی توکه به د پل
ژوند د خطر سره مخامخ سی او نه
ار اوله به پېښو سره لاس و

گر یوان سراو په دی هغی کی
تر هر چا به نصیحت کړو لیک
او مادی مورده چی کولای شی

په خپلو منطقې خبرو د خپل لور
پا، د منی اشتباهه و دوی او
هغه په دی یوه کړی چی د پل

د مینس د ژوند خرا پیل
د انسانیت او عاطفې هغه لپرو
کار دی.

گر هیڅ لای او آبا اوس د غم لیکي احساس نه کوی او د پل د خوب
لپاره، لپری، که دغه ډول و د پل نشو پت، کوه، امکان لری ۴۸۹

دا لپرو لیکي ساختو توکی ستاسو د لاسه و تلای لری چی ستاسو د دل سر دی سبب
خوب دی پیر ته حاصل او د ژوند سره پیر ته علاقه او مینه پیدا کړی، هغه لپری

د مېاشتو تر پیریدو وروسته بیا ماته د غلځه اوونۍ د پل چی عا او خاوه
د مسئله تر سنجش او غور لاندی و پیل آخر یو خو و چی فقط ستی یا او ستومانۍ

مور یو له بل هغه د لاسه، کړی وو

په دغه لای شروع و کړی، او هر دقیقه لای
داسی و ژول چی بستره له پېچ پر، د ده
په او چکولیده، شوه او پسته د ده اهرنگه

چی ستی لای لای پیاوړم هغه د ژوند او
وسی و پل مادعتی او علاقی په دنیا کی

واده و کړ او د پل و ژوند گانو او
امید و لاسه د مېرمنه کورنه د غلم اما

په د هر هود پو کړ چی د مېرمنه سره می
نیری کړی لپاره د آژون گانو یوه هم

تر سره، شوه، دا کورنه آبا د افس او
تصور د مای د لطفاً دایه و وایه چی

قردی د دوسته په ژوند کی هغه ډول دوش
په کار و اچو، د جواب کی می ورته
د وپل نه ستاسو په تکلیف پوهیږم

تاسو په پل او د غېت واده و کړی، مگر
په مېرمنه د ی چی ستاسو د واده سره
پای ته ورسېدل د خپلی کړی او هغه

پېښه او د مېرمنه شوی چی د مېرمنه
هغه گر پلانه سی او د هغه هغه لپری
والی اختیار کړی.

قری احتمال لری چی ستاسو د واده
هم ستاسو د لور دیک سره د مېرمنه پیل نه
لری آبا واده په دغه و د هر کی هر

د پری خبری نه دی کړی، و
د تره دخت د هېانو د اړه پلور
لپاره پوی او پلر خواته نه باحت

د پری خبری نه دی کړی، و
د تره دخت د هېانو د اړه پلور
لپاره پوی او پلر خواته نه باحت

پاراگوای

د بار اگري هیواد د د ج وای او بکاپه مرکز ی پر خو
کس دولتیت لری او د د لوو لکي ۹۵۷۰۴۷۵ سر مع مبله
ار اخوا لری دی ، لوس ای و پو خلا یو شپته زه غنو له و س پری
مر کوز د داسو د ن چار دی چی ۲۵۰ زده لوس
لری .

مشهور چارو ته لي و کاسه يون چارو ي چې ۲۹ ذره نه
ويلاچار بکي جي ۲۲ ذره نه و دوا بکا ر تا - ون چارو ي
۲۱ ذره نه بکني او سچري .

دوازده گوی درجه و دینامی که به هم پیوسته اند
حکایت می کند که اگر از این دوازده گوی از غلظت خود
به روی زمین بردارند

دخسان له خوا په يو لويو او پراخو د لويو پديغ لخوا
په پراخو او د جغايو او د جنوب له لوري په د جغايو
او د ختيځ له خوا په د جغايو او د لويو پوري غښتو دي

دهاداد گوی میواد به ژدراستی میواد دی او چر
کن هنگلونه ای به هره خوا کنش لیده کیری داد او
را ثوله و به در راجه منطقه بلال کیری شاه او چر می

هنگامی چایبری مسافر ای و بود و در بهر سو به چای و دسر می
چای و بود و مسافر ای و مسافر ای و چای و دسر می
لری .

دعای مناجات و دعاها و دعاها و دعاها
در سبب و دعاها و دعاها و دعاها
استغفار و دعاها و دعاها و دعاها

لیکندہ خاکہ، یہ ذراعت حق اور ذراعتی و لہذا ثانی
 فہم جوانی، اول پیشہ، پنجہ، نو، میا، تمباکو، و مختلفہ
 مہور و قریبہ تشکیک و ی

مالداري تي هم پئي پايه اٿي ۽ درمستڪي کي پڻي
اولوي توليدي صادرات تي ڊگري هئي ۽ مالداري هڪ دعويٰ
درجي اوڻو ٿي ۽ مالدار پڻي، سيني، لڙڪي ۽ ديوانا تو

پوشاک و آلتها گردی و یادگرای جمهوریّت ۱۸۹۱
پوری و سپاهیان دستشورو ۱۸۹۱ او به ۱۸۹۱ کال می
جنبه آزادی و استقلال به ۱۸۷۰ کا می اساسی قانون
تصویب کرد و انا و ن به ۱۹۴۰ کال تبدیل مواد و دوی
قانون به اساسی و استقلال کی مواد و اقتصاد در ۱۸۹۰ و لای
از قیام، نه شربت سود

میرغ و دسر - سبزی : آبله ای او را شعله چود
برسپیش او ای با قندی و چنگی نهاد او ای غو غو ای
و دسر و دیوی چلی سره معلوم می دهم و ۱۰۰-۱۰۰
گذاوردی ۳۰۰ پوله سره برادر دی.

بنوونکی اوزده کوونکی

دود کار واکړی ا لوم کمپس
دود کار واکړی ا لوم کمپس

زده که یک اجه بود هم که کادی چلی سره
 و چلی سون و وادی سر و چلی کادی چلی کادی
 و صحت یی و لای و وادی و وادی و وادی

پیشہ نو بی سماوی

۱- نصف کلاه چرم به پنج ل مدوی و ده شمشیر چاک کلاه ده
 سی طاق آفتاب توی او پنجاه سرباز کور و سو پنجاه سرباز
 چرم و سی سرباز

۲- دھنچا، کھار اور اجڑا ہوا پانی کی آبی و آبی
۳- رکھائی و رچ و پھل، آبی و آبی

۳- معذور غیری و شہداء کی کمی ہوگی۔
قوی اور فاعلی کووری

۱- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۲- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۳- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۴- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۵- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۶- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۷- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۸- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۹- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره
۱۰- دودمان سري گرامه جي دلپاٽر هو ن دياره

له تیور یکو منا یعو شخه
د فشار احمد د ژوند ژباړه

د اقتصاد علم

د اقتصادي فعاليتو بنسټ
توليد دی چکاره ده تر هغو چې
يو بل توليد له شې مبادله يي
له شې کېدلای او هکله د اقتصادي
پدېدو هېڅ نه پايه د توليد هغه
د اشروع شي

انصار د هغو شيانو توليد ته
چې د ژوند له شې ضروري او لازمي
دي يوازې له دې اوجنې په ډېرو
اوسنيو ډولونو کې يوازې نه دي
او د پوښ ډلې سره د توليد په
کار کې گډون کوي تر هکله
د اقتصاد په علم کې د اجتماعي

دواړو بنسټ تر څو د هغه
توليد مناسبات دي د هغو اقتصاد
د پورې يوازې اقتصاد برعکس
د افرادو اقتصادي فعاليت په
هېڅکې توگه نه مطالعه کوي
بلکه د اجتماعي دواړو سره تر
چې مطالعه اقتصادي دواړو دي
هېڅکې

د ډولنې هغه هېڅکې او
جلا انسان د هغه قې انسان نه دی
اصولاً انسان تر هر هغه د هغه

اجتماعي موجود دي داسې موجود
چې سر تر پايه په اجتماع کې
چولای وي او د هغه د هغه
توليد شکو ته په پوره اقتصادي

فعاليتونه اجتماعي غصلي لري او هکله
د اقتصاد علم بنسټ يوازې توليد نه دی
بلکه توليد دواړو هم چې انسانان

او په بل پوښ کې د اقتصادي پايه
په کار راغی او د هغه د اقتصاد
علم هېڅکله د توليد نه د هغه نه دی بلکه

په توليد کې د ډېرو دواړو دواړو
د دواړو اجتماعي جوړښت ته توجه
لري

په تاريخ کې د توليد دواړو دواړو
شکل لري
د دواړو چې د دغه نظير حامل
هېڅکې دي

او پر دواړو نظير توليد کې کوم قوانین
حکومت کوي د هغه په دواړو اقتصاد علم
و ځایه ده چې بايد د توليد دواړو په ځای
تکامل کې مطالعه کړي او د هغه
پراختيا او تکامل دواړو بيان کړي
په دې توگه د اقتصاد علم د هغه دواړو

د هغو دواړو اقتصاد علم دواړو دواړو
د توليد دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
کوي

د توليد طريقې

د هغه طريقې چې انسان يې د خپلو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

د هغه دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
کېږي

د توليد طريقې دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
تکامل مومي

توليدی قوت

د توليد دواړو دواړو دواړو دواړو
د توليد دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو
دواړو دواړو دواړو دواړو دواړو

د افغانستان د هغه په وخت کې توليدېدونکي او هغه
الښايي د قوالمه دغه افراد به يې کار اخلي، د توليد نچر ته
وسپارل شوي رسته به يې کار اخلي، خو له دې سره سم
کيلو ي

و ای تو که قوا و قدرت پیدا می کنی و در هر یک از این چهار جهت
در تمام دنیا بر او پا می نهی و در هر یک از این چهار جهت
و این است که در هر یک از این چهار جهت در هر یک از این چهار جهت
در هر یک از این چهار جهت در هر یک از این چهار جهت

۱۹۸۵ چولچہ بیان ہو رہا ہے اور یہی خط اجلاس کی تاریخ و
دقت پر ایک جنما کی طرح ہے۔

شماره اول و دوم هر یک از این مجله ها در دسترس است و می تواند به صورت رایگان دریافت شود.

[illegible]

دعوت‌اند و رابط مسکن و پرستش و عوی و نری افرا کدولان سرور
 یوم‌اسی کاردر سر تهر و سولو و هار و لایه و یوه و درج و دل به آزاد تو که
 و در این سره گنج کویشی و کهی سو که شریک و ولید افرا در این سر

او در حاکم به یونان و دول و ملوک که، چو به او فرستاده
و همه تا کار که بود و بود و بطور و موصفات او هر گوی
مبارت که لای می چرخد و در وسط خود بسکای و همه به
به او گوی و زیاد یاد از همه در میان او آرد و همه

[illegible]

یووالی د تحریک ایجیٹو کے رد میں خط لکھا۔ دوسری - دواؤں کے
شکل کی دواؤں کے خلاف، دوسری - دواؤں کے خلاف، دوسری -
دواؤں کے خلاف، دوسری - دواؤں کے خلاف، دوسری -

۱۲- مدد و کمک و پادشاهی طرک و روسیه : در این کتاب که
تولید می شود ، در مورد ریشه ها ، - - - - -

۱) مېنځني حاکم د ۱۹۷۰ ل. په رڼه کې خپل کتاب "د افغانستان د ملي وحدت او اتحاديت" وړاندې کړی دی.

لوازه و ده چوکه او با پشه کپی او
د دهه تانیر غونگوانی به بیلو بیلو
تار یخی لعلو پوری اده
اری.

کله چی تولیدی طرف بدل شی
اونوی تولیدی روابط برقرارده
شی دکار به سرکی د تولید ده
روابط تولیدی قورنو هودی
سره مرسته کوی خود دوسته
دهی قورنو دودی ستر مایع
کری ده که تولیدی قراوی ده
خپلو خاصو قراونو له معنی به
حتمی توکاتل و ده کوی ارد
موجوده تولیدی روابط سره
طبیعت پیدا کوی او ده روابط
کوچن کوی تولیدی قراوی
شاه و هی او حشر مائی کی
کپی.

داسی وخت داسیری چی
تولیدی قورنو د پهلوانی تولیدی
د ماسپانو سره مائولو هپاده
به کافی اندازه قوی هی. اقتصادی
براونه د تولیدی قورنو او
تولیدی ماسپانو ترمنج ده ده
تف د او کشکش نموده خوددی
داده چی به تولید روابطو
کی تفیر مایع له راشی د تولیدی
لوازه و تکامل قراونه لایر پوی
اندازی ضعیف او غیری کافی
هی که هوو یوازو، تولیدی
قراوی و هیرو دینو چی پوی
خو ته د تولید افراد واقع هی
- انسان دهغه به وسیله مادی
شتمنی تولیدی او پلای خوا له هی

بسیله انسان دی چو ده افراد به کاد
اچوی - انسان د تولید افراد به وسیله
برطبیعت باندی اغیزه کوی او طبعیت
هم دکاد به وسیله پر انسان باندی
مقابل تأثیر کوی انسان دخیل کاد
اوشرا بطوله معنی قل تاثیر کوی او
دهه د نوری تفیر قطعی حاصل دی.
دوازه مادی به دی پاده کوی والی.

چوکه کاد ده چی د تولید افراد او
پراختیا او تکامل د انسان به وسیله چی
د تولید سره روابطی صورت موم،
د برخل سر او د انسان هند مستقیل ده
تجربه کی به هیون حال کی چی د تولید
افراد تاثیر کوی انسان هم چی د تولیدی
قراونه اساسی عنصر دی تکامل او تفیر
کوی به چی به تولید کی تجربه ادد
اوله د افراد به استعمال کی هی مبادت او
به کاد کی هی تخصص تاثیر کوی او پراختیا
موم.

د سرمایه دانه قورلنی اساسی
تضاد د تولید د افراد و د خصوصی
مالکیت او د تولید د اجتماعی خاصیت
ترمنج دی. به بل مبادت به پوروزوازی
قوله کی د تولید روابط د خصوصی
مالکیت پر اساس چی به یوه مایه پوری
اده لری خاصوی دی به داسی حال کی
چی تولید کاملاً اجتماعی خدمت لری.
د تولید د مایه مالکیت د خصوصی والی
د خاصیت او د تولید د اجتماعی والی
د خاصیت ترمنج تضاد چی د سرمایه داری
پر او او ها لکرت تسلط لری سوسیالستی
تولیدی طرف دهغه پر مکی تولیدی
قوروی او تولیدی روابط ماسپانک
کوی - یعنی د تولید روابط د تولید
د ماسپانو له ایل (د اجتماعی مالکیت

پر اساس بناسوی دی - به دی توکه
تضاد له منجه هی. قوروی و دوسته
انسان ر تولیدی قراونه تسلط پیدا

کوی او کولای سی چی هر کوی
د تولیدی قراونه او تولیدی
ماسبانک د ماسپانکی د پاره لازم
تقیان ایستاد کوی

د تولید د اساسی قورنو او
تکامل به چی پراختیا کی ده
دوله تولیدی ماسپانک مایع
تولیدی

د تولید له معنی و پلای سوجی
د اقتصاد علم د علم دی چی تولیدی
قراوی د تولیدی ماسپانک سره به
مثلاً: تاثیر کی مطالعه کوی او
د مایع به چی پراختیا کی پر اجتماعی
تولیدی او تولیدی ماسپانک
قراوی به چی.

یوه خوله خندا

د زاده او جوان خوراک

یوسپین ویری او یو جوان

پر یوه ستر جوان سره ناست ده ده ده
ژول، وختی چی له یوسپین پوری
خنده یو چشنه و سوه چی پر خه
زادی.

دهه وویل، هرنگه چی ده
خاچو به له لرم او هر چی چی موجود
دی خنده کوله به جوان را خنده
و خوری.

او بیای چی له جوان خنده ده ده ده
ملته و پودنل سو ده و وویل، له دی
املا چو ده سیمین پوری خاچو له
له لری، هر ده. و له زولدی، زولدی
تیر دی او ده له سو ای - سی
د سیدلای.

برنارد شاور

برنارد شاور د معاصرې پېړۍ يو معروف ليکوال، شاعر او ډراما پېژندونکی دی چې په ادبي وختونو کې
 د پېړۍ د ادبي پېړۍ هغه داسې انځور په ډراماتيک ډول کې وښودلی چې تر څو پېړۍ وروسته د انګلیس
 په ژبه کې ادبي پېړۍ کېږي.

د برنارد شاور په باب چېرې چې پکې سوېدې څو لاندې ليکنې ليدل کېږي د معاصر معرکې او مفکر
 ليکوال (برتراند رسل) په قلم ده چې د ليکوال په ډله کې ده. تر څو کالونه پاتې شوي دي او د دې په اړه
 کله به وېشېدنه کې شي له پېړۍ هغه سترګې پرې کېږي.

د معاصرې پېړۍ د ادبي شخصيت برنارد شاور په باب د پوهېدو د مفکر د شخصيت برتراند رسل
 ليکنې د پېړۍ (فرېډي - سليهي) ترجمه کېږي چې په لاندېو کرښو کې د کښه مار د مجلې
 لوستونکو ته ورکولای شي چې

نازه پوهېږي نه داخلي و او
 يو بل لوی داخلي (د کورنۍ
 مېړانه چې د شاور (پېژندونکي)

کتاب يې په لاس کې ټاکي او
 پر گران ټوټو ټول ٩٨٩ کال
 پورې چې برنارد شاور د لندن

د سوسيالستانو په کنگره کې
 کتون کاره چې د لېږدې ما
 د دغه کنگرې د کتون کوونکو

هغه امانې نماينده گان پېژندل
 د هکې چې پخوا د المان د سوسيال
 ډيموکراسۍ په باب مطالعه

کړې ده. دوی شاور د جسم
 شيطان مال هکې مرهالې چې کوم
 بحث او چلند شاور هغه پورې

لمن وکړه. ولي ما په هکې ده
 شاور په پار کې د (پېژندونکي)
 او (سېډي وې) هغه راخيستله.

او په وروسته کې د محتو د پېژندنې
 په دې پوه شول چې د برنارد شاور انځور
 موندلای شي او د شاور هغه ټولنې

حاصل کړ چې د هغه خوراچه منقو و.
 ده گمان کړ چې برنارد شاور له هغه اوله
 هغه د امله په ډېره کې پاتې ده چې د

مسترو او ډېرې نورې نورې خبرې
 په کې. لودل چې د هغه په ډېره برخه
 کړې دي او پېژندونکي د ادب چې ويل

يې بايد (داوډليان مقدس جان) او د
 (مستکو مقدس يوسف) بايد پوه شول او
 ما دې ډول په دغه وروستو کې چې برخه

پېژندلې او د ډول په لومړۍ او دويمه
 دوره کې هم د ټولنې او هم د هغه
 او په دې ډول کې يې وليدل چې ستاينه

د محالې.

ما د شاور په ٩٨٩ کې هغه
 مهال - لومړۍ هل له پاره واورېدې چې

د (برنارد شاور) او د ډول
 کيدای شي چې د دې برخه
 ووبه. په لومړۍ برخه کې چې

تر څو پېژندونکي دې سترې
 دغه دغه په ټولنه کې د هغه
 د هغه په ډول پېژندل کېږي.

او په پوه منډوره د هغه کې
 د هغه د هغه د هغه د هغه
 د هغه د هغه د هغه د هغه

ليکونکي او د دې وروستو
 د هغه د هغه د هغه د هغه
 د هغه د هغه د هغه د هغه

د دې کې برنارد شاور کېږي
 ليکونکي سو. په لومړۍ پېړۍ کې
 يې لومړۍ کولای چې خپلې وړانديزې

په بشپړه کې کېږي او هغه
 يې د ټولنې چې د دې پېړۍ
 (پېژندونکي - PINERO) نه دي

اوپدی میں بیاخوار بننے یعنی رات کو
چوبیس بجے تک حقانہ کرب میں انگریزی
سوسپالزم کے ماد کس حد تک

کاواہ شاویہ وہ وقت کی لادیر
کروڑوں اور ہفت کی ہاید
دو پہچیں۔۔۔ منزل لکھ داورو

هزا لایو هرل دیورود لایو لایو
به میانه، کور آتی

یہ دفعہ وخت کی شاوٹاڑہ چرام

اپکنه ته لاس و اچواږي اوږد
 حلوما ابادستان ته راځي چي
 د خپلو چارمونو هغه وړ چارم

د ملګرو بهلولنه کې واوډی،
د ډیر غرم څخه یې ډیرال، تی
و ډیر ډیر ډی او څخه څخه وخت

اڳوڻو چرندو ورتل هئي جيڪا
دوستو دوستو کي ساڻائي
ليو دوستو ڏياري هونو

به دو جوشنیر کرد (پیا تر پی
اوسه اروپا) کوو کی میله
بولو. به حقه های کی شو.

دورانی ایکنی دن دده کاوہ - دخیلی
دورانی دخیلی کو اور نه وای
پر کو پسر هارو کو اچه کا شد

ایکمل اور پیا پیا دہہ ملک کے چور
 صحتہ کی پہلی گھون ورنہ
 خیل پہ وہاں دی دستار راج پر تھکے

• ۱۹۹۱

بہادر و حق و ان کی لڑائی اور
دباہ شکل سپرائی و رحمت کی

سوداگر، سولہ اولاد و پیرید
 ای ہی موضع میں دورہ و کار سلسلہ
 رہا ہے، شاہ، دلہ و تخت کی
 نالادہ یا بسکول سپر لیڈہ کا وہ

دوبه - دوداستهني ټپاله يا سکل سره
وچکيدی څول بایسکل څخه په هوا
سواراوه اته متره هسته دڅا پرښته

رویت خود میخیزد به جلو و او را
باید بر یکسکندینه و او را
مال کیچی اما یکسکندینه مات سوی

اولاً یہ ہو کر اور ترین کی صورت ہو اور
دوسری سنگاوت چہ بہ ترین دسیدی
خار بہ بیا رخصت نہ دسیدی ۱۰۰ سال

یہ ہی تمہاری کہی گئی بات ہے ،
یہ ہی وہ کہی گئی بات ہے ۔

خارپو تر کادی خوره سړی د خو

د اڅنگر) پورتناس دهاواو ميرمن سره
مي دلمر مي چوړي خوږل يو عجيبه كړي
دهاواو ميرمن زړه واقعې ميرمن ده دى

خارجہ دستہ پر حملہ خرابہ ہو، قبول اودا
دوسرے خراب ہو، چاہے یہی یہ نہ ہو
مہولہ ہو، تو دوسرے خراب ہو، مان لہرای

کنہر داولای چو خپلو شیر سی کیسی
ہس کیسی، ہفتہ وال چو پہ ای ہخیل وکا
کوہ کوک چو ہریگہ سی خان پ

مخبر چین کی یہ کہ اور دفعہ ۱۱ تھا اور یہ
 مان کر کہ اور شاو و چپ بھی دیکھے
 یہ - چین وادعت اور کدہ سے یہ شاو

میرمنی از رخ قه یاستی او پیتره بهی
خلقه ای عشاو پر حور و دوزخ و بهی
دالو لوسره سره بر اعم دخی میرمنی

خاوند لهری کوله دا مریچه په یاد دی
 یی یوه ورځ څیرمې د چوپړ یوه مورانه
 دایسته شاعره هم راغلې وه او خوبدل

یہی خیل اشما شاوہہ دارووی کولہ
 یی ماخدا ی بہا مانی کولہ شاوہہ
 ویل جی شاوہہ بیلی پاتیری۔ غو
 ملک جی دگورہ دارووم دسی لیدل جی

نعلی ڈاسرہ واولدہ ولتہ ہی
تجسرو کی جی دشاو میرمن بہہ انجلی
بہہ عہہ لہ شاو عہہ بہہ گوہی

دی خوشو مو ۱۰ وروسته می
واردیدل چ. هفی فجلی پودی ۱۰
چی شاورش قیازی به ورسره کول

يك سره پري كړه او هان يې
وداوه. ددغي كېسې په اوږدو
مي نور اوږد او عام دښاد وپوښي

یہ زمانہ سوخو دہر ناز و شادمانہ
مہربانہ دلیری ہوئی فانی
کرو

يودعت ميرمن شاو او شاو
اومو ميوو او شاو اوو او
مرويه يي ميرما اتي اكلو و او

و بعد از آن به (شاه و دراز) گوی که شما
در این کتاب خطی حاجی کور و گوی
و نوی برج در لود و گوی و سر و بر

کلمه و قیاس و حکم و معطره را و در
کلمه چو قریب و دور که کلمه
شاد و مضطرب و هر دو شاد و

۱. اولو و دوسته به پوله لار کی
 ۲. یوز که نام میرمنه و پوله یسی
 ۳. نه اخطار و کاوه چ شهر ی

و انکې یو خوا او یو خوا د قوت له هم خوا
خواه بنده د کله د انکې
و انکې د یاد د دې د یاد د یاد د یاد

او دروا خرد و او جمله چیره هم
خیر بنده را هم با بد و خنه را و ری
ی شکسته پی د انگلیس و لاله پره

ی یار ہاودین (دور) پر غارتگری
دو بکثرت با خودی له درواغی
ہم بودا دجی اسان با ید کو چیں
کری چر چلہ خود پسندز پتہ کری

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

کشی و کور خوانه داد هدی چو
 راه به یوه کز چنی ورته ووبل
 چو د لره به خلکک پر اسانو
 سواد هدی اوستاسی و کور خوانه
 روان دی مریسی چو ورته و کتل
 تور کلو پو پناه ته بی ووبل
 واته و د سچو داخلکک هوی هدی
 چو زموه و کور خوانه راهی
 شپه و ولادی مریسه و احوال
 تره سلو و د یوری ولاده ووه
 چو شیان پوره راهی او مریسی ته
 می ووبل چو د سر کلا سوار خان و
 زوی کریم بی خان سوره د هوان و
 خان اوستا به مرکه و کریم خان
 و پناه راغلی دی
 مریسه و پناه شوا چنی سوه
 چو ن ورت زیدن سوه و وینه
 چو هه و گری داخلکک چو موداد
 پلازای د واده پندی راغی ووه چو
 مریسه کریم خان ته ورتن به
 فکر کرد و پناه هپخ و سل لاره بی
 به سوا بی پناه کولای د واده و
 د سینه تند و هپو به کله بی خوا و
 کله بی خوا ته خود مول و غرا بی
 سچی خلکک د پناه خبره د آینه
 زوان به پناه کلو کشی تر مرگه
 بشر غپ بولی . بمانی ته و احق
 و د گوی چو یوه خبره پندی پناه
 سچی و کپی او مریسی هم و غره
 سوا بی کولای چو د پلا سوره به
 د پناه کشی مخالفت و کپی
 سیم خان به دفعه شپه ویر به
 میاستن و سوار خان او د هته
 و سگروته و کپی شپه تیره سوه

په دغه سېخه د مریس کولده د کریم خان سره په ډول
اوسوندا او توکو په ډول ورته وریده.

کریم خان مریس ته سخت مین و او د کلو داعیسی

دده شپې انتظار درلودله ډیری خوشحالی یې پر خاړه
سترگو او دده وچې د اصحنه ۲ ایدل او په جات کې
چې شاه به رشتیاوی چې یو ښه حکم پیله دده او د مریس

دوه له همدسره یو ویل «آه خو له خپلته انسان یم»
خو مریس پر مکر دیره ویرچه او غمگینه وه دغه صحنه
چې د کریم خان د ژوند ډیره غوره او ښه خبره ولکه

باطره وه مکر د مریس لپاره د ژوند تر څه اوده
میریس د مکر په پند کې دده د فکر په سند کې د پوره نه وینده
پر کم گوند ووی هغه آخر کې یو پند او اراده یې

گوند چې د خوند کې په نامه د دهان د خلاصون لپاره
په داکر او له دهان سره یو ویل «آه باید خپل ژوند
له لاسه ورکړم خو د دستم مینه له لاسه ورکړم ماته نه

دوا لاس ورکړی دی نه خو دده چې ښه شرمند
سم»

دهان وژان تر همدې دوسته مریس ولاده سوه یوه

شپې تر یاکه یې ښه لوبې کې د اچول او ده او په یې
د دواچرلی په مریس حل کړه او د چلو لپاره یې
لپار کړه. د تر یاکو لوبې او په دس کې پیاوړتیا وده

دده سره د خدای په دنیا کې خدای په ایمانی کوله
گراڼه د سخته آقا په دې کړه یې کې ومانه وویل چې ده
په د مامیه د پسر په پیل کې خړه کړی غولده لکه

هر لکه چې د اویم د مشر تالو م پیاوړتیا وده دهان وژل
د دوشکلی د حل لاره نه بولم خو د ماوس د ایدو د وړاندې
اوله تړل شوی دی نو دده مجبور ایدې کیلاس په پیلولو

سره خپل ژوند له لاسه وده کوم مکر ستامینه له لاسه نه
و د کوم لوب د خدای په ایمان د اوده سعادت دی دده
کیلاس تر خولې نه پورته کړ مگر لاسونه یې د کیلاسی

په اوره له کور سره دین د پیل او دې ته یې دهان وژلو
اجاله نه و د کوه خوه پای کې ۹۹ ډیر دلاوری سره
یې کیلاس خولې ته وده کړه په دې وخت کې استانی

عدالت ته غوښتل چې یوه پا که اوسیدلې مینه یې و

اکامو میلو سره په خاړه کډه یې سیه په دې جناحه
موقع کې د عا په د کړه یې پیکول وده ته سو او سلیم خان
کړه یې د دواغی او وړیل «لوی» مبادله دی ته نه

یوه خوشبخته میرمن سیه خودای لیده چې مریس په یو
عالم غمگنې ډوله د اوله ډیری ښه ایدو د ستونزو
تور او سچ نه معلومېږي وده دهان وژلو لپاره یې دهان

چمتو کړی دی. سلیم خان گاه وده وچاپاک کړه او
د تر یاکو کیلاسی تر دې نه لاسه وغورځاوه او وده ته
وي وایل

هغه ښه دده د رشتیاو د پاره ته خولده او وایل لود او
پر ما گراڼه یو ډله په ترڅه وده ستا مریس غوښته او د ستم
خو ته په مانه د مینه وړان

مریس د بلار په یې او مو پیاوړتیا هغه ارامه سوه او دده
د وړول او با ناکه نه دده د ژوند سره هلاک لری لو
طلبکاران او نه پر ته یې جواب وده کړه د کریم خان

سره واده نه کوم او د مادم دهان وژلو سبب دغه هر دی.

سلیم خان ته غوښتل چې د مریس د خوا یې هغه داسې
دس واورم او یې وده د وړیل ته د پخ حق لری چې په دې

یاده کې یې یوه خپره وکړی د ایدو اصکان لری چې
دا خپره دی پا دس ته په کوم سبب هغه سره په واده
کولو کې د ضایعت نه لری هغه د پروسو وختو خاوند وده

مریس وده وویل هغه د مکر چې په یوه کامل
انسان کې موجود وي هغه یو مریس کریم کې یې لسته
ده لطمه د کړه خوندی میاش د لایق انسان سره واده

نه کوم.

د دهان وده په دې د زمانې په ژور د کریم سره
و واده کولو مجبوره کړه.

مریس وده کړم هغه د مریس د مایه وده دی چې
دده د ستم هغه دی تاسی نه شي کولای چې مایه ژور
سره دده انسان د کور میرمن کړه

سلیم خان دده تاجر له کریم خان سره واده نه کاوه
د دستم په مایه د مایه د ستم دی مینه لری نه په
دس کې خلک په دستم پسې استقامت هغه په واولی او

ستا په پخ کې به یې سره نه جلا کړم او تابه دده دې
«دیا ته د پستی ۲۹ پخ کی»

په هندوستان کې دمغولي ۰۰۰

که ماغولدي نور هم وي په دې
کتابه چې خوشحال و
چې ماغولدي غوکې ته هک
پروټ رايا ندي هم دي
ايمل خان و د پاخان دواړه په دې
د نکه نورغول په نکه کې
د دواړو په غراقي کې هما
امل آو صاحب دي
د غوايي وړدي په تاريخي اسنادو
کې ليدل کېږي دغه وخت چې
ارنگزيب هېلي ته راوگرځېدې
بوده د کولای سواي چو د پښتو
هېلي ته اخل نکه پښتې او د پښتو
ولسي سېمي د هغه تابع کېږي
ددې خبرې ثابت کامل صاحب
داسې کوي د بادشاه د حسن اقبال
ته پانښت طرحه د ستر په دوران
کې د خوشحال خان او خوشالو
طرفه دې وېر پښتو سره د
هېر سترخان د کرمان د لمر غېر
د گڼت په مقام کې مابل و غوره
غېر د هکست و غوره د خوشحال
اود د لوی عبدالقادر خان لوبل
سره د دې چې هکست هغه پ مېاشي
د دوسته او د انگزيب خپل لوی
مظلم خان په پښتو ته واک کېد
لوي مېاشي لوي قوماندان مېر
دکې د شاه عالم لقب يې هم و د کې
شاه عالم د لويو اميرانو سره چې
په مېاشي کې امير خان هم شامل

و کابل ته را تلو نېت وکې د شاه عالم په
سپاهي ټپه امير خان د کابل سره د
دېا کول غوړوي په گډه سره د کورنې
کاره چې خوشحال خان د هان ملگري
کې او په دې غرض سره د پښتو او خوشالو
د او د دې د چمتو کول کې د
شاه عالم امير خان او د غور ملگري
چې ا نکه ته راو رسيدل خوشحال خان ته
يې د دوستي پيغام ودرولې خوشحال
خان نسواي کولای چې د امير خان خواش
دې کې د هکست چې د خوشحال خان په
خلاصوار کې امير خان چې کورنې
کړي د خوشحال خان لور د لور د پښتو
تورغلي غوړ بايد ووايو چې دواړي
خواړي د جنگه هغه سترې سوي وي
د دوست خوشحال خان لوی دې ملگري
ايمل خان او د پاخان غور دات سوي و
اود د دې چې د خان د غور لاس ته ورغلي
د خوشحال خان په سترگو ليدل چې
د دې خواش هغه پراخې پر ميدان پاته دي
اود غورالي قوت چې هم په هکست کې ته
لېدې د غوايي حکومت د پاره د پښتو
۱۶۷۳-۱۶۷۵ کالو قيام داسې اقتصادي
بارې چې په اميراطوري کې يې اقتصادي
په لاس ته لاسوت و د کاره او د انگزيب
په ظاهره خلکو ته د اچولې وې چې
د پښتو قيام د دماي سره مصلحت کې
ولم د او د انگزيب هکست ته دواړي
خوشحال خان په خپلواکي د گډې هاي
پر هاي تر سېمي پلکې د غور چې د غور

مؤرخ هم د دې انگزيب په پاره کې
په هکست د لوی داسې چې ۱۶۸۷-
۱۶۷۵ کالو په جنگو کې
او د انگزيب د پښتو په مقابل کې
ماغول غوره د غور د لوی د پښتو
او د انگزيب او د پښتو د جنگو
په پاره کې لېکلي چې مغولي
امير اطوري د دې چې د لور
د دې د دواړه مالي قوت او د لور
اميراطوري ته لېدل کړل
له دې تاريخ نه وروسته نور
دو مغولي اميراطوري د اقلدوت
ته ورننوي چې پښتانه د راجاگانو
او د راجاگانو په مقابل کې
د سېمي په شکل استعمال کې
۱۶۷۵-۱۶۷۷ چې په دې وروستيو کالو
کې او د ۱۶۷۵-۱۶۷۷ چې په دې وروستيو کالو
د راجاگانو د پښتو او په ۱۶۷۰ کال
کې د پښتو ملي قيام چې خوشحال
خان په مېاشي کې د ملي لورمان په
حيث گډون ودرلوده کولای
سواي چې خپلې هکې د غور چې
اشغالگر وېني مغولي اقتصاد
هغه په کې توکې ازادي کېږي
ولې په دې کې هکست چې د غور ملي
قيام د پښتو د او يو اودود
اجتماعي غور په ويښوالو کړځيان
قاير د لور د پښتو د لور د لور
ملي واحد د پاره چې د پان غرايط
را پر کېږي د لور د پاره چې د

دغه سببې ټولنه په وروسته
کې د کلیسا تر تسلط لاندې داسې
سوی وه لکه یو مستقل قاروه

کرنکه چې ټینګه وټولې سې او
لاندې یې غېږه وپورېږي دغه
پېر سوېدمنه پېر یې دودون

په اوڅرګړ کې دوه ټپان سوې
په چاودنه یې د دیناس دود
شروع سوې.

په منځنیو پېر یو ګڼې ټکر پیا
هه کم ډرګاله یې دواړو ګڼ
منږه منږه پرځه کې خطه ټی غوږه

ادبپانو کې د اخله ګڼ تر منځه
ډېر لږ وه.

کلیسا د پېر پانانو کېس کړلې

خود لاندې په ولسونو کې پیا
دل هېارت هر ټنګه چې خپله لاد
ملیت په اساسي واک پستی ته ورسوي

او خلکو د خپلو سات تېر پوړ پاره
مواسم ادبپات ودرلودل. دغه
وخت د ټکر او ټپیل خاوندانو

چې مستقیم یې د کلیسا پاد کلیسایي
د پېر پان او دربار پر ضد هڅوای
د پلا یو په رڼا او اراده د پوړ

په یې کېس جوړولې. د اډل مری
او ګېډه یې کېس چې ان هم په
هوک کې دواج دی اصلاً خپله

وخت دواج سوې.

په مېوسې ټول په منځنیو پېر یو
کې چې د ۱۷۹۹ میلادی کال هغه

شروع سوې او تر ۱۸۵۳ میلادی
پورې یې د دواړو ګڼ د بشري
ټکرمنګه د کلیسا له خوا پلکل

پای ته سوې.

د پنځمې پېر هغه تر پوړولې
پېر یې پورې یوه کامله ټنګه وده
دود وه او په دولسمه پېر کې

د کلیسا پر ضد هکس لاملو ته
راوړته سول. په دیر لسمه پېر کې
ملی احساسات په اروپایي ولسونو

کې راډرلې سول. په دولسمه
پېر کې ګڼې په انګلستان کې
(ګلناګارنا) یا (لوی منشور) په

(جان باچا) لاسلیک سو او دواړو
د لومړي ځل له پاره یو داسې
قانون ټی چې په هغه کې د باچا

صلاحت په پراختیا یې قانون
را منځ ته کړی. په ۱۹۰۰ میلادی کې
د پاريس پوښتون په ۱۹۱۴ کې

د اګسټورچ پوښتون په ۱۹۲۴ کې
د ټاپل پوښتون او په ۱۹۳۶ کې
د کمپریج پوښتون ناسپس سو، خو

دا پوښتونونه پیا هم پراخېد
الېپانو د تدریس مرکزونه وده او
پراخېد یې د کلیسا له پاد د طالبانو

هغه کښپانانو جوړول د کلا سازو
کښپانو له دغو یو یو کسانو سره
هم د هغې کوله او دوی یې په

په اړتیا د هکس مول په دغه
دخت کې هر هوک چې په مذهبي
چاودو کې په یوه پوښتون څرګولې

پر پلې والی د غېطالانو حکم کاوه.
دغه ګېډو د اډه یې کړ
ورو ورو تر هغه سفر ګیډو اولي

او کلیسا خپل حیثیت له لاسه ورکاوه
خو د دیناسی د سپارډا پر داخپره
سوې.

دغه مهال چې د قرون وسطی

اورده او تیاره دود پای ته رسیدله
لویا دینې پوهان وایې چې لومړی
تسلط پستی سړو وکړ. دا سړو داسې ټی

چې تر کار د اچار فتح کې اود هغه
د کلیسا کښپان چې د سلو کالو دا پېر یې
خوا یې د دغه چار په معرکه کلیسا کې

په دغه مسئله بحث کاوه، چې ک
حلا پکې وژدونه لری د غېطالان په
هغې اولی، چې تر ګڼ سپا پان

ورننوتل او دوی یې په هغه هغه کې د ټول
اوشول یې.

د اړاقت په ۱۹۵۳ کال پېرته سویده

او د تاریخ د پوی بل دود یې چې
دیناس پستی په ادبپانو کې د پوښتون
معنی لری د شروع کېدو لپاره وه.

(په ۲۱۵۰ اری)

پړوی متلونه

دواړو او هکس شروع او په اوڅرګړ
پای ته رسېږي.

(سوېدای)

پوسې سل کاله ژوند ته کوی
خود ژور ناو غېال پلووې.

(چینای)

که ته هره وڅخ چا پسته کالی
واڅرګندی نو پکښې ته په هغه د پاته سې.

(جاپانای)

که پېسې واری هېڅوک په وینه پوړی
او که یې وینه لری هېڅوک په ټاوبه پوړی.

(اسپانیا یې)

هوک چې د دواړو دا یې دواړو هم
کوی.

(انګلېکا یې)

مرحوم محمد گل نوري له موزخڅخه...

مگر دعا خوري ميت ولاړي او
لومړي قاموس د پښتو ژولي په
نامه چاپ سو.

۱۱- رحمت الله لاجون کتاب
دي چي د مصولي مصد احمد جاد
المولي تاليف شوي کتاب هغه
ترجمه او په ۱۳۴۱ کال کړي
کند هار په دو لتي مطبعه کي
چاپ سو.

۱- غير مطبوع آثار.
۱- ملي لوبي او ټوک.
۲- پښتو آننگونه چي تر ۲۰۰

۱- آننگونه لري د آننگونه
د ملي لاري اخلاقي لاري لاري
په پياوړي کي هغوي او د ولسه يي

دغه هغه او پښتن تر لپه کي وړي
۳- ملي درد يو ټوک.
۴- موږ پانډا وړي ټوک

چي ټول حکما پوه او حکما بيان دي
۵- د غوږ حال خان حل اللهاج
يو ټوک.

۶- د عبدالغادر خان منته پان
يو ټوک.
۷- د احمد شاه بابا منته پان
يو ټوک.

۸- پښتو ياد چي د پښتو د ژبه
کړي طرزي يو ټوک.
۹- د احمد غر يو اصولي

کتاب دي يو ټوک
د پاڼه ۳۵۴ مخ کي

نوراني لا چاپ شوي نه دي د ملي هغه وړي
دويم ټوک پر دمر که هغه يوه هغه د هغه
له چاپه را ووت خپل دغه اترلي د هيواد

د جمهوريت مو سي او د جمهوريت
وفا دار تر ټولو اکر دي.
د نوري او د آثار د ديوي صاحب

هغه چي کال دغه شري سويده د لکه
د انځور دي چي آثار د سر بيانوي
الف چاپ سوي آثار.

۱- ليکک چورونکي دوه ټوک لومړي
چري د شيا اصول او دوه جزئي مراسلات
دي چي په ۱۳۶۷ کال چاپ سوي دي

۲- ملي هند د دي ټوک دوه ټوک
پول چل چاپ سوي دي.
۳- پښتو اصطلاحات يو ټوک چي په

۱۳۶۰ کال چاپ سو.
۴- ملي سند دي اولاد چي يو ټوک.
۵- د ژبه د ټوک.

۶- طبيعې پر دوه ټوک.
۷- د پياوړي هار ټوک.
۸- د ادبي اخلاق دوه ټوک

۹- د ادبي علومات دوه ټوک.
دغه ورته هاور کتابونه د ساري
د کتاب هغه ترجمه ده

۱۰- پښتو قاموس چي د ژبه لغات
لري او د ژبه سره پر د ژور کار وړو
پاندي وليکل شوه او د دوسته احمد لور

(طبعي) د مرسته مرلغات د د پښتو په لغات
نور دوستي حرقه پولي پر د پښتو پراير
کړي شوه او په دوه ټوک کي چاپ شوه

د هيواد له فرهنگي او فرهنگيانو
سره دوستي زمينه پراير سي او
هغه يي د دي چي په تير نظام کي

بي شلوري شول دي چي د اوردم
پايدال کړي و په پای ته رسيدلي
دي.

مو او دي ولاړ او د لکه دوه
ولاړ خورده هغه د لکه د لکه د لکه
له ياد وړ دي.

د مرحوم نوري لنډه
پيوښلوي او آثار
د مرحوم محمد گل نوري د متادي

د هيواد د صاحب لسي او په
اصل کي د کندهار د پښتو کار وړ
خود کندهار په هاد کي اوسيدلي

او په دې د عمر يي په کابل کي په
د فرهنگي ما موريت کي تير
کړي دي.

د دوه عمر ۷۳ کالونه د سېدي
او د ۱۳۰۰ کال هغه يي لومړي د
يو ټوک کي په حيث ک د شروع

کړي دي او د کندهار د ادبي لاس
غري سي په پياوړي د لاري لاري
مدیر سو. د هغوي د پښتو تر

چو کي پوري د سېد هغوي
تخا د وکړي.
د دوسته چيري شول دي پر

د رځي او د ژوند دوستي د هغوي
د کندهار په مطبعه کار کي تيري
سوي.

حقیقت اول هـغه...

جامدو احكامو پر اساس استدلال
چې د علمي پدېښا لخوا د حقيقتاتو
په هېر اعلان سړي وي چي مخ
په په پکټوريول کچه په داسي
فاکتورسره مېړه پالې چې يو دېل
سره د ترکيب او متناسبه صفتي
پولنډ لري، يو اغېزه شوو
يعني د پديدو د هېڅواړخو لېدنه
او د دې حسدو وړانځو په مرسته سره
د غي د لولواړخو توضيح
اېر اسېر تاليزم، يعنې د فکر
له بطني اسې او هغه احوال
د هېر استدلال او پروا قيت باندې
د لار لارو، خرافې، الوهاتيزم
او افسانوي ادعا گانو
په اول.

د اول او داسي لور په حقيقت
کې د گډوډي پيل شکونه او
اسلو بوله دي
صحيح فکر يو شکل کړي
هکله دې (واقعييت) او ذهن
(دماغ تر منځ ژور تضاد منځه
ذهن په سوږه په زمان او مکان
کې په محدوديت اخته د بشري
حرا سو د پوښتنې قدرتمند
محدود دي. د علمي او تجربې
الفاظو د پېژندنې قدرتمند دي
چې د انساني حرا سو د پوښتنې
پر قدرتمند باندې د پانوپ لار لې
او مرسته ورسره کوي خو هغه هم
په خپله د وني محدوديت لري
ذهن پولي د اخلي قوانين لري

چې کله کله د پېچلو پدېدو د دورک
کار ليات مشکل گسټوي مثلاً
د ورو سو ساده کو لرو او مشهور
کولو، د پېژندل سوو سره دانا پېژندل
سوو پدېدو کې کولو، د سره ورو، مثلاً پېو
او خپېږ سوو سره گډو لورته مېل د لار لاروي
په دېر لارو سره د حد ا کثر تېڅي
واختلو ته مېل، د حسد ورو او تېږ
اچراي د دوېانه کېدو په صورت کې
د المي او جامعې منظرې د ارا دېانه
کړېښ ورو ورو.

دېلخوا د پېژندنې بيان (عين-
ابجېکټ) په زمان او مکان کې نامحدود
دي. فوق العاده اړته پېښې د جهت
(محرکېږ) او يو تېا په وړاندې
او لېږات لري. هېڅې خوا منې لېږي
د حواسو معرفت ته نن نه ورکوي او
هېڅې وخت لا لېږي د تجربې واه لارو
او د حواسې ته نه تسليمېږي. هېڅيت
پا واقعت په داسې تحول کې وي او
په لېږي لري حالات، حواس او شکل
پکې د پېدا کېږي

هکله د انسان، انفرادي ذهن
کې د واقعييت جامع، مطابق او دقيق
انعکاس د يو مشکل کار دی خو د هم
د واقعې دورک و په حقيقت و پېدل
امکني لري او انسان د لېږي تجربې،
دېا سو، د علمي، منطقي تعميم،
د فاکتور تېڅو او ورو بطني، حرا سو
او د پاضي، قوچو په مرسته باندې داده
دي چې گام په گام و پېت پرېښ
واقعييت په پسي جامع، دقيق و هر
او خبره دورک کړي، نه دې کله
د لار لېږت (اگرو سټيپيرم) شکست
چې حقيقت ته د رسېدل محال پولي
فلطه دي

پر اگما تر ټولو حقيقت او مصلحت

سره مساوي پولي او عقیده لري
چې د عمل (که هغه هم انفرادي
عمل وي) د ورو سره دېانه چې هر هغه
کېدو وي، هماغه حقيقت دی.

مصلحت يوه پراکټيک اوليک
مقوله ده او د حقيقت ان گډ پېږو
مجموعه ده چې وخت په ورسره لار
دېانه په درد وځړي او گټور
وي هر گټور او درد سوو رانکې
شې لورې حقيقت لري، کله کله
د حقيقت، ضد لکه د رواغ، خرافات
ماکې ولېږي، ضد اخلاقي او ضد
اجتماعي روښونه وي وخت ته
د سپېدو دېانه گټور و په درد
خوري، خو "باحقيقت" ان ملای
سوا ستر ده چې ۱۹

د پوښتون په توگه وېلاي سو
چې د حقيقت سره وخت کار ورکوي
خو که د حقيقت ضد په محدود وخت
کې کار ورکوي، د يو موقفي او
تېر پېښې خبره ده او تر يو هغه
موقفي وروسته د ناخوږي د کار
ورکوي. د حقيقت سره برابر دي
خود لني وخت دېانه د حقيقت ضد
هم هان په درد ځوړي و ټکي پکانه
کوي

د واقعي پېښو عقیده لري چې
حقيقت دومه لېږي د ۱۳ مخ
شي عملاً حقيقت لري د اخره
د ۱۳ مخ لاس ته وړل سوو
حقا سو کې د مطلق حقيقتو
نه هم هغه د کار دي حال
دا چې د المي داسې پېښو سره

کړي. په کي، په خپل مفهوم کي داسې چې اړينه اکوي چي د زمان په تيريدو سره د هغ نفير پاماهيووي تفرقه کوي او د اړه د هماغه د حقيقت مطلقه برخه ده يا مطلق حقيقت دي.

د حقيقت په تيوري کي يو مهم ټکي د زمانې سره د هغه اړيکه ده. د واقعيت په معني کي انعکاس مومي او له دې لارې هغه په ژبه کي منعکس کيږي. د ژبې لشر (الفون) په دماغ کي له منعکس واقعيت هغه د انسان له دماغ نه راغلي علامي دي. هغه نو لاسي دي. په خپله ژبه تر پيدايش وروسته يوازې د اسيت او منقلب تاثيره لري بلکه په خپل ژون د انسان د پوهنې پلوي کي فکر په تنظيم کي يو ډول له ډول لري لري هغه د منطق ساختو او فکري احتيا جاتو افراز دي. دما سره مثال لښکو استيکک Meta-linguistic لاسي دي د ژبې نه د جهان پيښي جوړه والو پر قدرت غايله ده چي البته يو اخراجي دي خو ژبي له لاسي فعال ډول هغه هورک لښه منکر بدلای. د هغه پلوي ډوکک او د صريح پوهنې ته د رسيدلو د پاره د انسان ذهني discoursif يا منطقي حرکت

د صريح او غلط يو احتمالي حرکت دي. ترديد او يقين، خطا او صواب د حقا پلوي د پوهنې په پروسه کي نه سره پيليدونکي دي لښه لښه کي چي دي. هېڅ پوهنه د لښه لښي، پلوي او غورچ له مرحلې هغه پرتي چي په معني کي اسيت وټه پيو ته د دې لښه لښي سات و چود لري د دې لښه لښي اخستلو و مرحلې ته نس رسيدلای د تېپېد کيږي په هر حله کي به لومړي سر کي تر پوي ژباني اندازي لښي په لاس لاسي او تر منځ يې ترديد او نوسان حتمي دي هغه حقه لښه بايد نشي من کړو چي په هغه توگه تر لښو صريح ده.

د لښي او تېپېد تر منځ د نوسان په جريان کي کله کله غلط شنښونه او د ژبه حتمي دي. پوهنه په يوه ذکر اکت دوش سره په يوه مار پيچ (سپيرا لويديا) سپر لښان د حقيقت ته ورځي کي هغه نو حقيقت ته د رسيدلو د پاره د پور، علمي وچيدان ساتنه د ژبې د امکان او د خطا د امکان په نظر کي قبول يو شرط دي. هر ځاي چي لښي لري ازادي، ترديد امکان او د خطا امکان ساتل شوي د حقيقت پلوي نه مننه کيږي.

(د ۲۳ مخ پاڼه)

مرحوم محمد گل نوري ...

۱۰- د يارلس لکونه وړوک.
۱۱- د مينور ساله وړوک چي يو برخه يې د کابل په مجله کي چاپ سوي ده.
۱۲- د لودي د پوان مکمل نه دي مگر اکثره يې د هيواد په غونډو چي د کي لشر شوي دي.
۱۳- د کندهار چي د دې لري لري ولايت د لښو خرابو او غونډو تمريک او جاړه لري هم اخيستي ده.

ج: د ژبه د شوي کتاب پوه.
د دغيا مومي قوا يې د وړوک ده کتاب د هر يې (کيف لسانظ علمي صحنک) له کتاب هغه لري شوي دي.
د دغيا لښو وړوک وړوک د د کيف لسانظ ماته رسيدو لري کتاب هغه لري شوي دي.

د صحت ساتنه د (حافظ الصبي) د کتاب هغه لري شوي چي د طلوع افغان په ورځپاڼه کي پشېر لري يې چاپ او دي.
د د شپږ نه لري دي.

۲۲۱۵ چي او کوله او د داسي چي د پاتړي دي د پيو د پيو پيلوي او هاپوو کي به صحن کي تمثيل شوي دي.
تر څو کلو پوري د ملي شورا د سرلښمو لري هم د پوهنه ده.

د هغه ډول ملي لښي پشېر وړوک کتابو په بدخشمر مرسته له کتاب هغه را اخل کي دي چي پښتو د لري ساتلي او پشني لښي لښي هم پري اضافه کي. چي د ملي ژبو لښي لښي په يوه مجله کي په ۹ شونو کي د پيو مکمل قاور په شکل ترتيب او د اړي کي چي لري دي کتابونه هيات له شنگ چي قاموس، شغني قاموس، واني قاموس، شنگاشي قاموس او منجي قاموس هغه دي.

(د ۲۵ مخ پاڼه)

برناري شاو...

لسواي تمبل کولاو لويو، د ويويلو، د ويطير، د ناو ميم او قهر او يا غاره له دي لعاظه يې کار چي وروستيايل سو خور او چي په خپله هم د شوي د خپرو چنگار سو سره لري چي په معاظه کي چي وړ کله چي يې غوښتل خپل مفاهيم لشر يچ کي او گون گون په کيږي او هغه به يې هفتوش ده. مگر په اخر کي پوره مار کيسم نه تسليم سو.

په هندوستان کې د مغولي ...

فولکلوريک هنر

فولکلوريک هنر د خلکو د فرهنگ وپوهنې یوه برخه ده چې په ډېره عامه توګه ښه پېژندل شوې ده. په سینه راغلل سوي دي، خو د مبالغې او توهم څخه خالي نه دي. له دې امله فولکلوري منطقي ليکه کېږي وي.

د ژوند او طبيعت واقعيتونه په فولکلور بڼه کې په ګڼه توګه (سېر ليک) لاس ته راځي. هر ګډه پېرې او ټول واليونه په خاصو ټاکنه او اوکله هم په مېا له سره انګېستل کېږي. فولکلوريک هنر منډان ډېر ښه وختونه ګڼل کېږي او څوک يې نه پېژني د دغو هنرمندان اثار غالباً له پېرې سېنې څخه پلي کېږي. له اوله پورې حافظې څخه پلي حافظې ته انتقال کېږي.

د فولکلوريک هنر اديبي او هنري اثار د ډاډه لولو کارداري شروع سوي دي. اولن ورځ پر څه څه ددې کار لېدو کېږي چې فولکلور د پکې هنر ته سر او سامان او د پېرې پانګې په حيث وخت ورتګېږي.

د فولکلوريک هنر اړاوې خاصه هم دده چې ښځه وخت يې موجد او منځ ته راغلونکي معلوم نه وي او نه يې څوک پېژني، نومونه يې ورکوي، خو اثار يې دوه ځلونه او درې ځلونه جوړ دي او د پېرې پانګې د لويو او پي ځانګړو پانګې ګرځېد لای دي.

او په يوه شعر کې څه ته داسې خطاب کوي:

تاهنر د سردار د لاسه ډېره پېرې ده
سردار يې پخپل دود کې په پېرې ده
هم ټمايي خپل ځانې سره لاسوي
هم خپل ځان لږه پلاشوي بدفرجه ده
تاهېل ځان لږه دښته دمرګه پېرې ده

خپل ځانه دي په بد خوي کې
پېرې آډانه
نور دي نوم ځا ددري په شمار

د خوښحال غوکې وېښاپه
د ټمايه

داني خوښحال خان د پېرې ځان په حبه کې داسې وېښ کړي دي که چېرې پېرې د خوښحال خان د دوستو په لاس ورکوي او په لږه توره دوي ټراکي کړي چې لېم د خوښحال خان د مقبرې سر ته سوځي او لېم په يې د مقبرې پټولو ته سوځي.

د خوښحال خان د ژوند وروستۍ کلونه د مصيبتونو او لوبو کارنامو کلونه وده ده. هالي دصحت ۱۶۸۹ کال کې د پېرې د علاقې د عرسې دري وچې لوي غره کېږي چې د خپل لوري پېرې د ټمايي څخه ځان خلاص کړي، هغه ۷۶۵ کال په همدو فوټ سو.

هغه اړماونه چې خوښحال د پېښې او اس د تاريکې ضرورت په اساس په لږه کې ګرځول، ترسره نه شول او په ډېر اړمان يې له پېرې سره ګډې پټې کړې، لکه هراکې چې په دې پټ کېږي هر ګډه وي. اتفاق په پېښو کې پېرې نه شو کېږي ماته د مغول ګرېوان پاره کړو

خوښحال خان د پېرې سره پېښه د ګډې دېښ په مقابل کېږي سره پوځي کېږي لولي د کرمي له خوا يې ملاتړ وکړ تر اوسه پېرې څو ځله چې دده ملاتړ لېر مان خپل لوري دده سره په يوه فکر نه و

د خوښحال خان دوهم لوري پېرې ځان يې د مغولو لاس ته ورکړ او په هېڅ ولې عمل يې سر ته ونه کړه

خپل سېون ه پېرې پلاوي دي خواپلر خوا ته هغه لاري او خپل مشر ورواځي ځان هېرې يې چې

خوښحال خان د غوکې په مشرۍ ټاکلي ۳ په ۱۶۸۲ کال کې د مغولو په لاس ورکړ، منواو

هېرې د هندوستان پېرې پورې خپل ځاني ته واستاوه هغه لس کاله پټه يې پاته سو څو هغه په خپل کېږي

ولایت سو، هېرې خپل پټه داسې پياوړي

خو په نيت پالدي قائم دي

اورنگشاه

په لږ کړي د هېڅ پېښون نه کار وې

پن اثار د لېم کال دي باورو کړه

چې په پټ کېږي يې ډېر پېرې

پېرې ګڼا

خوښحال خان په خپلو احمادو کېږي ډېر ځای له پېرې سره پېرې

د طبیعت یوه ښکلې منظره

د کڼد هار دولتي مطبعه